NĂM THỨ MƯỜI BẢY   SỐ THỨ 3743   [illegible]   NGÀY CHỦ-NHẬT 8 SEPTEMBRE 1929

RÉSID[illegible] SUPÉRIEURE AU TONKIN
DÉPÔT LÉGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA CÓ HẠN

	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng	1.60	3.20	4.00
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng			1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiền cước

Toutes les lettres destinées à la rédaction
doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Redacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

Bản-báo có in một tờ phụ-trương ra buổi trưa bán lẻ 1 xu

DEPOT LEGAL
•INDOCHINE•
№ 11[illegible]

PUBLICITÉ

Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.

Prix moyens, dernière page :

Une seule insertion. . . . . . 0$30 le c/m

Contrat annuel

Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m

Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m

Petites annonces classées. . . . 0$10 la ligne

Môtj nhaf haof phuq o'z xu'q Ba'cq-kyf

II

Nhưng nếu có đồng tiền mà biết khéo dùng thì đồng tiền lại là cái chủ-động-lực của các sự hay các sự tốt, nhất là ở cái thời buổi vật chất, đồng tiền lại có cái giá trị lạ thường. Ở xã-hội ta bây giờ đương buổi tiến hóa, những việc công-ích công-lợi nên làm biết là bao nhiêu, nếu những nhà giàu có, nhiều người có chí khí xiêu việt, tư tưởng rộng xa, để ý đến những việc lợi ích chung ở xã-hội, gặp việc gì nên làm, thì ta đứng lên cổ động hô hào, mình đã có thế lực xướng ra tất có nhiều người họa, công việc gì mà chẳng trôi chảy, tục ngữ ta có câu: «Mạnh thì gạo, bạo thì tiền», lại có câu: «Có tiền mua tiên cũng được», thật quả như thế. Cái việc nhà hảo phú ở xứ Bắc-kỳ kể ở trên kia, là một việc nên có, là một việc ít có, và mong rằng từ nay về sau việc ấy cứ thường có luôn, thì sự khốn khổ của dân nghèo, mới bớt được dần dần, mà tiền đồ của dân-tộc Việt-Nam mới có phần trông cậy được.

Có người nói: « Quí đồng tiền, thích đồng tiền chỉ muốn bóp chắt vơ vét lấy cho mình, đó là tính chung của loài người, ai mà chẳng thế. Phương chi người Việt-Nam ta lại là một dân-tộc cái lòng vị kỷ quá sâu, những người giàu có, làm ra tiền triệu bạc muôn, phần nhiều là bởi bòn xẻn tích lũy mới gây dựng cơ-đồ được. Thế mà mong có nhiều người giàu-có không tiếc đồng tiền, vui lòng bỏ tiền ra để làm việc ích lợi chung, thì có lẽ nào được không? » Phải, những người hèn mạt keo bẩn, chỉ ky ky com cỏm, giữ lấy đồng tiền, coi đồng tiền như tính-mệnh, đó lại hạng người lận phủ, thì còn nói làm gì nữa. Nhưng tôi cũng thường thấy lắm người có tính hào-hoa, không quí-báu đồng tiền cho lắm, chỉ một chầu hát cũng đến năm ba chục, thua một canh bạc cũng đến giăm bẩy trăm, ngoài ra lại còn những cuộc tiêu khiển hão huyền, cũng thường sài phí đến giăm bẩy đồng một vài chục, những người tiêu tiền như thế, có phải là bồn sẻn keo bẩn, chỉ khư khư giữ lấy đồng tiền đâu, chỉ vì hay tiêu tiền mà không biết cách tiêu tiền, chỉ quăng tiền vào những nơi vô dụng, đã làm mất cái giá trị đồng tiền, mà lại mua lấy cái tiếng phóng đãng vào mình, sao bằng dùng tiền vào những việc công ích công lợi, hay là những công cuộc từ thiện gì. Làm như thế thì có biết bao nhiêu người được nhờ ơn huệ đồng tiền dùng ra mà ca công tụng đức, mà độ lượng rộng rãi, cử động chính đại, người đời ai cũng kính phục ngợi khen. Cũng là một cách tiêu tiền, mà tiêu tiền như thế, đã không mất cái giá trị đồng tiền, mà danh giá của mình cũng nhờ đó mà nâng cao lên nữa.

Xem như thế thì đồng tiền vẫn có thế lực, mà ở đời này, thì thế lực lại càng mạnh hơn, đồng tiền vẫn có giá trị, mà ở đời này, thì giá trị lại càng quí hơn. Đồng tiền là chủ động vật về phần nhiều tội ác ở đời, mà cũng có thể là chủ động lực về phần nhiều sự hay sự tốt ở đời, có thể làm bớt mất chí khí của người, mà cũng có thể nâng cao cái phẩm giá của người, chỉ tại người có tiền khéo dùng hay là không khéo dùng mà thôi, ở cái thời đại vật chất này, mà trong tay có sẵn đồng tiền, thế là đã có sẵn cái thế lực rất mạnh để thi ân-huệ cho mình mà lập danh giá cho mình, há nên chỉ bo bo giữ lấy cho mình, mua lấy trọc phú hay là lận phủ cho miệng thế cười chê, thế chẳng đáng phàn nàn lắm dư.

H. T. B.

Giời nóng lạ thường ở Âu-châu

Mấy bữa nay, tại nhiều nơi ở Âu-châu, giời nóng lạ thường.

Ngày 6 Septembre, ở Paris, và cả ở Londres, tại các nơi rợp, mà hàn-thử-biểu tới 34 độ. Đã 18 năm nay, không bao giờ nóng như thế.

Vì tiết khô nên vụ giồng khoai năm nay bị hại.

Bệnh tình quan Clémenceau

Ông bác-sĩ chữa thuốc cho ông Clémenceau, có nói chỗ phổi ngài bị hơi sưng đã yên. Ông bác-sĩ cho rằng vì ngài làm việc nhiều quá nên bị đau. Thực thế quan Clémenceau làm việc cả ngày, có khi lại làm việc ban đêm, để sửa soạn phần cuối cùng quyển sách của ngài nói về việc giao-thiệp của ngài với quan thống chế Foch.

Ông bác-sĩ khuyên ngài nên bớt sự làm việc đi.

Kuôcq ngu'w mo'iq
ă ơ ư thi viết a' o' u'
đ viết d, d viết y, q viết k
Na'm yâuq :
sa'cq, huyênf, na'ngj, hoiz, ngaw
q f j z w

Một nhà bác sĩ với đồng hồ đánh thức

Ông bác-sĩ Jessie Williams, giảng khoa thể-dục ở nhà đại học New-York, phản đối kịch-liệt việc dùng đồng-hồ đánh thức. Ông nói chuông đánh thức kích-khích bộ thần kinh một cách dữ dội quá có hại cho sức khỏe, nên dùng một cách êm đềm hơn mà đánh thức người ta trong khi đương ngủ tinh thần được nghỉ ngơi.

Giá thử ông có đọc sách của ông Montaigne, chắc ông thấy ông Montaigne dùng âm nhạc mà đánh thức con dậy, tất lấy làm bằng lòng lắm đấy nhỉ. Ông Williams lại nói tập thể thao sớm quá, và tắm tưới bằng nước lạnh cũng không tốt. Ông lại bảo người Hoa kỳ dùng vô-tuyến-điện truyền thanh nhiều lắm, cũng hại cho bộ thần-kinh. Cứ như lời ông nói, thì có lẽ ông chỉ cho nghỉ ngơi là có ích cho thân thể mà thôi.

Việc Trung-hoa

Bà Tống khánh-Linh đối với Chánh phủ Nam kinh cùng việc Trung-Nga đánh nhau

Bà Tống-khánh-Linh [illegible] văn, trước mấy năm vẫn ở bên Nga. mới về Tàu trong khi cải táng ông Tôn, Sau đó rồi bà ở Thượng-hải luôn, xưng mình có bệnh, không tiếp khách và cũng không dự vào công việc gì của Chánh-phủ Nam-kinh hết. Cho đến lâu nay cũng không tỏ ra ý kiến mình đối với thời-cuộc là thế nào.

Mới đây, sau khi Trung-Nga khai chiến, có tin rằng bà ấy đi lên qua Nga, nhận chức danh dự hội trưởng của một hội kia mà Đệ-tam quốc-tế đã lập ra. Trước khi đi, bà có đánh điện-tín khắp nơi, phản đối Chánh-phủ Nam-kinh và phản đối cả sự khai chiến với Nga nữa.

Một tờ báo Tàu ở đây đăng tin ấy, và có nói rằng tin ấy là do một hội thông tin của người nước Mỹ, mà nhờ người thông tin ở Thượng-hải gửi cho.

Thế giới ngày nay, người ta hay đặt điều nói láo, và lại trong khi có việc chiến tranh như bây giờ, lại là cái mùa nói láo nữa, cho nên đối với những tin như sẽ dịch ra dưới này, chúng ta chỉ nghe nhầm tai mà thôi, chứ chưa biết thiệt hư thế nào mà dám tin.

Tin của hội thông tin nước Mỹ ngày 2 Août như vậy.

« Tống-khánh-Linh, vợ Tôn-Văn trước, khi về nước rồi, đã có phát biểu một tờ tuyên ngôn lần thứ nhất công kích Chánh-phủ Nam-kinh. Nhưng ở Thượng-hải Chánh-phủ Tàu đối với các báo, kiểm duyệt rất nghiêm, cho nên báo Tàu không có tờ nào dám đăng lời tuyên ngôn ấy. Còn các báo ngoại-quốc cũng sợ Chánh-phủ Tàu làm lôi thôi mà không dám đăng nữa. »

Tống-khánh-Linh hiện đang ở Thượng-hải, về phần đất tô-giới Pháp. Các tờ báo làm cơ-quan cho chánh-phủ Nam-kinh hết sức tuyên-truyền nói rằng bà ấy thật một lòng ủng-hộ chánh-phủ; và trong lúc ấy chánh-phủ cũng lấy một chức ủy-viên gì đó mà lung-lạc bà ta. Nhưng bà Tống-khánh-Linh không chịu đâu. Coi như trong hai tháng nay bà tỏ ra cái thái-độ trầm-tịnh, cứ nói mình có bệnh, không hề tiếp chuyện cùng ai, thì biết rằng đối với họ Tưởng, đối với chánh-phủ Nam-kinh, bà ấy thật đã ôm lòng bất mãn vậy.

Mới rồi nhân ngày kỷ-niệm cách-mạng nước Nga, bà Tống-khánh-Linh đánh một bức điện-tín cho một ở Berlin, nói rằng:

Quốc-dân-đảng ngày nay có một bọn lãnh-tụ đã ra mặt phản cách-mạng rồi, mà điều ấy ngày trước chưa hề có. Họ đã hội-bọn cuộc vận-động cách-mạng của quốc dân Trung-hoa, lại còn đành lòng làm chó săn cho các đế-quốc mà đi đánh nhau với Tô-Nga nữa. Nhưng mà dân Trung-hoa có khi nào lại thấy võ lực mà sợ, nghe những lời tuyên-truyền phỉnh dối mà tin, bề nào rồi cũng phấn-đấu theo chủ-nghĩa cách-mạng của mình và sẽ làm cho bọn ấy phải tiêu diệt vậy.

« Coi cái giọng nói của họ Tống đó thì biết cái thái-độ bà ấy đối với chánh phủ Nam-kinh là thế nào. Hai năm về trước, trong khi Ninh Hán phân rẽ nhau, bấy giờ bà ta ở Hán khẩu cũng đã phát biểu một tờ tuyên ngôn tựa tựa như vậy. Sau đó ít lâu, bà ta đi qua Moscou, cũng giữ luôn cái thái độ ấy không sai khi bà về nước là vì việc cải táng chồng bà, dư luận ở ngoài thấy vậy tưởng rằng bà đã thỏa hiệp với chánh phủ Nam-kinh rồi. Nay xem bức điện tín đánh qua Berlin đây thì rõ ràng đối với chánh phủ Nam-kinh, bà chẳng những là không thỏa hiệp mà lại phản đối hết sức vậy. »

[illegible] có lẽ tin được mà cũng có lẽ không tin được.

Tin được là vì bà Tống-khánh-Linh lâu nay vẫn đi bên phái tả, cùng với bọn Trần-hữu-Nhân, Uông-tinh-Vệ về một phe, thế thì cũng có thể phản đối với chánh phủ Nam-kinh được.

Không tin được là vì cả người ngoại quốc và người Tàu, có nhiều kẻ không ưa Tưởng-giới-Thạch muốn day động lòng dân để đánh đổ Tưởng. thì khó gì mà chẳng đặt điều nói láo? Ngộ như bà Tống-khánh-Linh không có tuyên ngôn gì hết, không có phản đối ai hết mà họ bịa chuyện ra thì mình biết ở đâu?

Cho nên ta cứ nghe làm tai mà đừng tin ai hết là hơn.

T. C.

Lược-khảo lịch-sử Trung-quốc

CCCXVII

Quân nhà Thanh kéo vào cửa ải Hỉ-phong, đi đường tắt đến Xương-bình, hạ luôn mấy châu huyện ở kinh-kỳ, Vua Trang-liệt xuống chiếu vời binh các trấn vào viện. Quan Binh-bộ thượng-thư là Trương-phụng-Dực tự xin đốc quân, vua bèn sai Phụng-Dực cùng hoạn-quan là Lư-duy-Vinh và Tuyên-đại tổng-đốc là Lương-đình-Đống chia đóng các cửa thành. Quân Thanh thấy kinh sư có phòng bị, bèn kéo về.

Trước kia khi Lưu-tặc dấy, Đường vương là Chu-duật-Kiện bỏ của riêng đắp thành Nam-dương, lại viện lệ xin thêm ngạch binh ba nghìn người, vua Trang-liệt không cho. Đến khi ấy kinh-sư giới nghiêm. Đường-vương xướng nghĩa cần vương, vua xuống chiếu quở trách. Đường-vương đi đến Dụ-châu, gặp Lưu-tặc, Đường vương bị thua, vua bèn giao việc xuống cho đình thần hội nghị, phế Đường-vương làm thứ-nhân, cầm cố ở Phụng-dương.

Lư-tượng-Thăng vâng chiếu đem quân vào viện kinh sư, đến nơi thì kinh sư đã giới nghiêm rồi, vừa Lương-đình-Đống đau mất, vua Trang-liệt cắt Tượng-Thăng thay làm tổng-đốc. Ở Tuyên-đại vẫn khổ không có lương, Tượng-Thăng bèn mở cuộc đồn điền, được hai năm, chứa thóc được hơn hai vạn hộc. Vua Trang-liệt xuống chiếu ngợi khen, và truyền chỉ cho các ngoài biên theo cách thức của Tượng-Thăng mà làm.

Quan Công-bộ thị-lang là Lưu-tôn-Chu thường dâng sớ nói việc chính-trị, lời lẽ rất kích thiết, Ôn-thể-nhân rất căm ghét, Tôn-Chu bèn xin cáo về, đi đến Thiên-tân, nghe tin kinh-sư vời binh, lại ở lại không đi, dâng sớ nói Thể-Nhân gian tà, làm cho việc chính-trị rối loạn và hoạn quan không nên cho coi việc quân. Vua Trang-liệt giận, cách chức Tôn-Chu và xuống chiếu quở trách.

Trước kia quân Thanh sang đánh nước Cao-li, lấy được Nghĩa-châu qua sông Gia-sơn, đến đánh Bình nhưỡng, người Cao-li bỏ thành không trốn chạy, quốc-vương là Lý-Tôn sai sứ đến xin hòa, quân Thanh cho hòa rồi kéo về, rồi sau người Cao-li lại thường thường trái lời ước, theo cả hai đường, vua Thái-Tôn nhà Thanh lại tự đem đại quân đi đánh, kéo thẳng vào đánh lấy kinh thành, quốc vương là Lý-Tôn trốn vào núi Nam-hán. Quân Thanh kéo đến đánh, vợ con và quân thần đều bị quân Thanh [illegible] giang và mấy bề với các đảo ở Giang-hoa, lại bị quân Thanh lấy mất, Tôn thế càng cùng cực. bèn nộp hết cả sắc ấn của nhà Minh ban cho và dâng biểu xin hàng.

Hùng-văn-Sán làm tổng đốc Phúc-kiến và Quảng-đông đã lâu, vua Trang-liệt chưa biết rõ là thế nào, nhân sai hoạn quan mượn tiếng đi mua hàng hóa ở Quảng-tây, để dò xét Văn-Sán. Hoạn-quan đến nơi, Văn-Sán tiếp đãi tiễn tặng rất tử-tế, lại giữ lại hơn mười ngày, hoạn quan rất bằng lòng, khi ngồi uống rượu, nhân nói đến việc giặc cướp rối loạn, Văn-Sán đương hăng rượu, vỗ bàn mà thét lên rằng: « Chỉ tại các đại thần làm hư hỏng việc nước, giá sai tôi đi, thì phường mèo mả gà đồng có tung hoành được đến thế đâu! » Hoạn-quan đứng dậy chắp tay mà nói: « Không phải là tôi đi mua hàng hóa ở Quảng-tây đâu, là vâng mệnh thiên tử ra dò xét ông, ông thật có tài lược, không có ông thì ai dẹp nổi giặc, tôi về kinh, chỉ ít lâu thì thiên-tử vời ông » Văn-Sán nghe nói, choáng người lên, hối rằng mình nói lỡ nhời, nhân nói công việc bây giờ có năm điều khó và bốn điều không làm được. Hoạn-quan nói: « Tôi về ra mắt thiên-tử, xin nói hết đầu đuôi, nếu thiên-tử không tiếc gì, thì ông không thể từ chối được » Văn-Sán không biết nói thế nào nữa, phải nhận lời. Hoạn-quan về triều, thuật lại chuyện với vua. Trước kia Văn-Sán từ Quí-châu dời sang ở Kỳ-thủy, thông gia với người làng là Diêu-minh-Cung, Minh-Cung làm quan thiêm-sự, quen biết quan Binh-bộ thượng-thư là Dương-tự-Xương rất thân. Tự-Xương được vua tin dùng, cầm binh quyền, thấy ý vua muốn dẹp giặc cho mau, muốn đem một người lên để giúp mình. Minh-Cung nói với Tự-xương cử Văn-Sán, vua bèn cắt Văn-Sán làm Binh-bộ thượng thư, kiêm đô-sát viện phó đô ngự sử tổng lý quân vụ ở Hà-nam, Sơn-tây, Thiểm-tây, Hồ-quảng và Tứ-xuyên. Văn-Sán đắc chí, liền xin sáu nghìn quân của Tả-lương-Ngọc làm quân mình và chiêu mộ người Quảng đông và quân Mọi tinh thạo nghề thuốc đạn hai nghìn người làm quân bộ vệ, khí giới rất nghiêm chỉnh, Văn-Sán kéo quân đến An-khánh, Lương Ngọc kiêu-ngạo không chịu theo mệnh lệnh, bộ hạ của Lương-Ngọc lại cùng quân Quảng-đông không hòa, hai bên tương sinh sự với nhau, Văn-Sán cực chẳng đã phải cho quân Quảng-đông tạm về, mà quân của Lương-Ngọc vẫn không chịu theo mệnh lệnh Văn-Sán, Tự-Xương nói với vua bèn đem năm nghìn quân của quan tướng ngoài biên là Phùng-Cử và Miêu-hữu-Tài giao cho Văn-Sán. Được ít ngày, quan tướng coi kinh binh là Hoàng-đắc-Cộng đánh được giặc luôn mấy trận, thanh thế rất mạnh, giặc sợ, đến khi Văn-Sán đến kinh, quân kinh lại thắng trận luôn, giặc càng sợ. Văn-Sán quyết kế chiêu phủ, truyền tờ lịch đi khắp các châu huyện, vua nghe tin giận lắm, truyền chỉ quở trách rất nặng, Tự-Xương hết sức cứu, vua mới thôi.

Lý-tự-Thành thấy tỉnh Tứ-xuyên không hư, thừa hư đánh Ninh-khương, phá cửa ải Thất-bàn, chia quân đi ba đường kéo vào Thục, quan tổng-binh là Hầu-lương-Trụ chống giặc ở Miên-châu, thua chết, giặc bèn phá luôn mấy châu huyện, rồi kéo quân vào vây Thanh-đô.

(Còn nữa) Tiều-Mai

VIỆC HANOI

[illegible]
7 giờ 27 [illegible]
15 giờ 29 [illegible]

Giá bạc. — Kể từ ngày 7 Septembre 1929, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 11 f. 30.

Thời giá quốc trái :
Ngày 27 Août 1929

5 °/.	hoàn dần		82 f. 75
5 ½ °/.	hoàn dần		93 f. 40
4 °/.	vĩnh viễn	1917	93 f. 85
4 °/.	»	1918	92 f. 65
6 °/.	»	1920	104 f. 70
5 °/.	hoàn dần	1920	126 f. 70
4 °/.		1925	123 f. 75

Ngày 4 Septembre 1929

3 °/.	vĩnh-viễn	76 f. 30
5 °/.	1915-1916	104 f. 90

Sách cấm. — Phần thứ tư quyển « Nữ-anh-Tài » tác giả là Hoàng-thị-Tuyết-hoa, do Nữ-lưu thư-quán ở Gò-công xuất bản, nay cấm không được thâu nhập, lưu-hành, phát mại, phân phát và tàng trữ trong địa hạt Bắc-kỳ.

Ngạch quan lại. — M. Trần-lưu-Mậu, mới thăng tri-phủ hạng nhì, tri-huyện tại Hải-hậu (Nam-định), bổ đi thương-tá tại Hà-nam, thay M. Nguyễn-duy-Nhạc tạ thế.

M. Nguyễn-lập-Lễ, tri huyện hạng nhì, tùng sự tại tòa nhì phủ Thống-sứ, bổ đi tri-huyện Hải-hậu (Nam-định), thay M. Trần-lưu-Mậu, đổi đi nơi khác.

Ngạch công-chính. — M Nguyễn-văn-Minh, tức Phạm-Su thư-ký hạng nhì ngạch công-chính, hết hạn nghỉ nay theo như đơn xin, bổ vào ngạch cũ.

Ngạch học-chính. — M. Lê-đức-Phương, giáo-học thì sai hạng tám bị huyền chức.

Lại bắt được đám xóc đĩa nữa. — Hồi 11 giờ đêm qua, linh mật thám lại bắt được một đám xóc đĩa nữa ở nhà số 85-c đường hàng Lọng, do đàng Bếp Gự cái. Hiện bắt được Bếp Gự (Lý-Giự), Quỳnh, Chung, Bồ-doãn-Lang tức Phó-Lang, Đức và Sáu cùng 14 con bạc nữa giải về đề xét. Lại có bắt được cả các tang-vật và tiền nong nữa.

Các đường giây-thép. — Những đường giây-thép sau này bị nghẽn:

Bắc-kỳ: Port Wallut không thông tin được với Trung-kỳ và Nam-kỳ từ phía trong Ninh-bình trở đi.

Tin phải thông bằng vô tuyến-điện.

Ngạch tùy-phái. — M. Nguyễn-v-Luyện, tùy-phái hạng nhất, tại Ninh-bình, bổ đi Bắc-giang thay M. Nguyễn-văn-Hoi, thừa-phái, phải huyền chức.

Trưởng lục. — M. Nguyễn-văn-Tăng, tri-châu ở Nguyên-bình (Cao-bằng), vì có công tốt được cấp một đạo trưởng lục.

Thưởng Danh-dự bội-tinh bạc hạng nhì: MM. Chang-Du, Chau-Ta và Lo-Ta, lính dõng ở Ma-ly-Tiay, đồn Phong-Thổ, tỉnh Lao-kay, vì đã có can-đảm trong việc đánh bọn cướp khách, đánh được hai đứa bị thương bắt được một đứa và cướp được các khí giới đạn dược, nay được đặc cách thưởng Danh-dự bội tinh bạc hạng nhì.

MM. Tạ-đức-Nguyên, Kiều-văn-Dat và Nguyễn-công-Phương, thư ký kiến điền ở Sơn-tây, vì đã tận tâm tận lực trong việc đạc điền, nay được đặc cách thưởng Danh-dự bội tinh bạc hạng nhì.

Nghỉ phép. — Mme Nguyễn-thị-Vinh, cô-đỡ tập-thụ hạng ba ngạch y-tế Bắc-kỳ làm sự tại Haiphong, được nghỉ 29 ngày.

M. Nguyễn-trọng-Huy, giáo học hạng sáu tại Yên-bình (Tuyên-quang) được nghỉ 15 ngày, kể từ 1er Septembre 1929.

TRUNG-BẮC HỌC-HIỆU
22, RUE LAMBLOT (PHỐ NHÀ THỜ)

Chương-trình và giờ học y như các trường công Nhà-nước.

Có đủ các lớp kiêm-bị, từ đồng ấu (enfantin) đến cao-đẳng (supérieur).

Ngày 2 Septembre khai trường Học trò đến một mình, không có người nhà xin cho thì trường học không nhận

Các ngài sành thuốc lá chỉ dùng thuốc lá MÉLIA (giấy đỏ) không dùng thứ khác.

Hội đền Kiếp-bạc

— Các ngài muốn chầy hội đền KIẾP BẠC?

— Đã có tầu thủy của hai hãng «SACRIC» và «SAUVAGE» trang hoàng lịch sự để đưa đến các ngài từ ĐÁP-CẦU đến KIẾP-BẠC và từ KIẾP-BẠC về ĐÁP-CẦU kịp với các chuyến xe hỏa.

Tầu bắt đầu chạy từ 13 đến 20 tháng tám Annam.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài đọc-báo biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt-quí ông nào mua thì gửi tiền cho, bổ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. — Mua báo thì tính từ tám hoặc mừng một tháng [illegible]

Tiểu thuyết mới — Tiểu thuyết BÁT-ĐẠI ANH-HÙNG còn một kỳ hôm nay nữa là hết, vậy dịch giả sẽ dịch tiếp cuốn tiểu thuyết BÁT-TIỂU-ANH-HÙNG, cũng là một chuyện nghĩa-hiệp, sự tích rất ly-kỳ, trong đó nhiều đoạn tả về nhân-tình thế-thái, thực hệt như vẽ, khiến cho người đọc nhiều lúc phải tím gan cắm giận về cách hành động của những kẻ gian ác điêu ngoa, và sa lệ xót thương cho cái cảnh ngộ éo le của những người trung-hiếu tiết nghĩa; lại lắm lúc lấy làm mát lòng hả dạ về những cái thủ đoạn của các vị anh-hùng vì một lòng ghét kẻ ác như cừu thù, mà hay kiếm lấy đầu, cầm dao moi ruột, ai ai trông thấy, hồn kinh phách rơi, thực là một cuốn tiểu-thuyết có giá-trị đáng nên đọc vậy.

COLLÈGE NGUYỄN-DU

Ouverture des cours le lundi
16 septembre

TARIF MENSUEL DES FRAIS D'ÉTUDES
Cours Supérieur 3 $, *1re année* 5 $, *2e année* 6 $, *3e année* 7 $, *4e année* 7 $.

Le collège Nguyễn Du est la seule école privée du Tonkin ayant à la solde des professeurs de carrière, des professeurs licenciés; la seule exigeant des professeurs engagés qu'ils soient au moins bachelier.

Les parents soucieux de l'instruction, de l'éducation, de l'avenir de leurs enfants doivent les confier au collège Nguyễn-Du.

Les élèves sérieux, désireux d'acquérir une instruction solide et de réussir, doivent demander leur admission au collège Nguyễn-Du, la seule école leur offrant toutes garanties.

Il est préférable que les élèves demandent leur inscription et fournissent leur dossier le plus tôt possible, avant le 16 Septembre, afin d'éviter une perte de temps aux moment de la rentrée des classes. 7847

Trường Minh Đức
2A, 2B Rue Jubin Blanc
(sau Trung-Bắc cũ)
Chương-trình và giờ học y như các trường Nhà-nước

Ngày 2 septembre khai giảng các lớp sơ-học, từ Enfantin cho đến Supérieur.

Còn những lớp pháp-văn và toán pháp dạy học-trò thi lấy các văn bằng, thì vào trường và các công sở Nhà-nước sẽ khai giảng vào ngày 16 septembre.

Những ông giáo có bằng tú tài và bằng thành-chung dạy học có tiếng đến giúp bản trường. 7.845

TRÒ ĐỜI

Đã quyền cao, chức trọng, đến bực đế-vương mà còn làm lắm cách đê hèn, lừa lọc, ỷ mình nhiều mưu chước khôn hơn người... Lúc đang thần thế, lực thắng, hưởng được đủ đường sung sướng... Lúc bại thì bàng phải cảnh khổ rất hèn mạt.

Xin xem chuyện này tại rạp chớp Palace từ tối thứ tư 4 đến tối thứ ba 10 Septembre 1929.

AI SỢ CẢM?

Mùa này thời-tiết thất thường, lúc nóng như nung, lúc lại gió lạnh, thực là lúc dễ bị cảm, đau cổ, sổ mũi, ho gió.

Ấy là lúc nên dùng thuốc trị trùng trong mồm rất hiệu-nghiệm mà rất ngon-ngọt, là thuốc ngậm
OXYMENTHOL

Thực là thuốc thần-hiệu chữa được cả các bệnh ở trong mồm, trong cổ, đau cả ho gió và lúc chưa phải thì trừ được cả bệnh ấy.

BÁN CHIẾU KHÁCH
Mỗi hộp: 0$35 (các nơi vẫn bán 0$60)
Pharmacie CHASSAGNE
59, phố Paul-Bert, Hanoi

Bội tín xe đạp. — Nguyễn-văn-Phúc quán làng Lạc-trung (Thái-Bình) làm cho Trần-văn-Sàng, cho thuê xe đạp ở 28 đường Huế, bội tín của chủ cái xe «Libérator» giá 40 đồng, và lĩnh công trước 10 đồng, rồi đi trốn.

— Nguyễn-văn-Phiên 24 tuổi, quán làng Trương-lâm (Bắc-Ninh) bị thưa bội tín cái xe đạp «Dubie» giá 55 đồng của Trần-ngọc-Lâm, cho thuê xe đạp, ở 200, hàng Bông.

— Nguyễn-văn-Hy, quán làng Bát-lâm (Sơn-tây) bội tín cái xe đạp «Dubie» giá 40 đồng của Tạ ngọc-Lâm, cho thuê xe đạp, ở 209, hàng Bông.

Ngã xe-điện. — Ngày hôm qua hồi 8 giờ, một người đi xe-điện trèm, khi đến phố hàng Gai vội nhảy xuống, ngã ngay vào một cái cột đèn, bị giập trán.

Rút đơn. — Nguyễn-hữu Bính tức Tiên-Mỹ, làm nghề Kim-hoàn, ở 76 hàng Bạc, ngày 21 Août thưa một người lại khách-trú tên là Xương, ở 30 hàng Mã-mây, ăn cắp một đôi hoa-tai vàng giá 16 đồng 24 nay rút đơn không thưa nữa, vì đã điều đình ổn thỏa.

Bị chó cắn. — Nguyễn-văn-Lung, 8 tuổi, ở trong một cái ngõ ở phố nhà thương khách, số 9 bị một con chó của Bùi-thị-Thao, ở số 7, ngõ ấy cắn vào đầu và mông đít, tại đã phải đưa vào nhà thương. Còn con chó cắn đã phải bắt khám nghiệm.

Xác trẻ con. — Một cái tử thi trẻ con gái thấy bỏ trong một cái thùng đồ ở đường Henri d'Orléans, đã phải đem vào nhà xác.

Khi có yến tiệc, hoặc hỉ-hạ, nên mừng bằng rượu VEUVE AMIOT; nhà có việc cũng nên dùng VEUVE AMIOT đãi khách vì nó là thứ Vin mousseux đệ nhất hạng.

Ngài nào có phiếu Đông-Pháp 60$00 muốn bán được giá cao hơn khi mua các Nhà-nước thời xin cứ hỏi tại hiệu đúc đồng.

Fonderie Tonkinoise
Hoàng-xuân-Lan
53bis Avenue Henri d'Orléans Hanoi
(Ngõ Tram, số cửa Hiệu Domange)

THUỐC KHÔNG DÁM NÓI HAY

Tôi nối nghiệp nhà kể đã lâu năm, mới thuyên dịch xong pho cẩm-nang, nhân theo tôn chỉ có chế thuốc để chữa bệnh mời bệnh-nhân quá bộ lại số nhà 30, phố Julien Blanc, Hanoi (đằng sau nhà Thờ chính bên cạnh nhà thương Phủ doãn), tôi xin phân-giải mọi lẽ, nên chăng sẽ dùng thử, hoặc ai ở xa gửi thư về, tôi xin trả lời minh bạch.

PHÙNG-NĂNG-TĨNH

VIỆC BẮC-KỲ

NAM-ĐỊNH

Một bà lão thắt cổ tự-tử. — Hôm vừa rồi, một bà lão tên là Trần-thị-Hưng, 72 tuổi, ở phố Định-tiên, lấy thắt lưng thắt cổ tự tử. Khi con cháu biết, thì đã quá rồi, không sao cứu được nữa.

Nghe đâu bà lão này vì ốm đau mấy tháng nay, lấy làm đau đớn khổ sở lắm, nên nhất quyết mượn dây oan-nghiệp mà quyên sinh đi cho rồi. Tội nghiệp!

Chỉ vì cô ả ngủ trưa. — Một người đàn bà tên là Trần-thị-Chương, 44 tuổi, nhà ở số 211 phố Maréchal Foch, hôm vừa rồi đi chợ bán hàng, để cô con gái tên là Phó-thị-Đạt 22 tuổi, ở nhà với đứa ở là Thị-Vũ trông nhà;

Cô con ở nhà, thừa cơ cả nhà đi vắng, vào buồng nằm đánh giấc ngủ trưa, ai không đi cũng không biết. Té ra đến lúc đứng dậy thì đứa ở nó đã cuỗm sạch cả áo quần vòng hột mà trốn đằng nào mất rồi, cô ả chỉ đành ngồi, mà ngáp, buổi chiều mẹ về, phải một bữa mắng nên thân!

Chủ nhà nuôi đứa ở, hay đứa ở nuôi chủ nhà? — Trịnh-thị-Sâm, 50 tuổi, ở gần nhà máy sợi hôm vừa rồi dắt đứa ở tập là thị Nhuận đến sở cẩm trình rằng Nhuận ăn cắp của mình các đồ nữ trang giá đáng hai cạnh đồng, rồi trốn mất, thị Sâm lại khai thị nuôi đứa ở ấy, mỗi tháng trả công 5 hào, để cho nó đi làm trong nhà máy sợi, mỗi tháng được 7$50 đem về đưa cho thị.

Hỏi thì thị Nhuận cũng khai như thế và lại nói thêm rằng hiện chủ nhà còn nợ nó 7 đồng bạc chưa trả, chứ nó chẳng ăn cắp bao giờ cả. Té ra con ở lại phải đi làm để nuôi chủ nhà.

SƠN-TÂY

Phường cướp chợ. Hôm phiên chợ vừa rồi, một người nhà quê tên là Trần-thị-Phú, người làng Phú-xá, Phúc-thọ, đem mấy thúng ngô đỗ ra chợ bán, ngoảnh đi ngoảnh lại, một đứa kẻ cắp tên là thị Khoái, cắp ngay [illegible] May có người đuổi theo bắt được, giải về sở cẩm giam xét.

PHÚ-THỌ

Một việc cướp to. — Tại làng Đông-lâm thuộc huyện Hạ-hòa, một nhà phú-nông bị mất cướp mấy một vạn bạc. Bọn cướp chừng mười đứa vác gậy gộc, đương đêm phá cổng nhà ngoài vào đến nhà trong thì chúng tra khảo nhà chủ có bao nhiêu phải chỉ cho chúng nó lấy hết. Chúng lấy xong rồi xuống thuyền bơi một mạch về qua tỉnh lị Phú-thọ. Sáng thì rẽ vào cái ngòi cạn mới rồi định đi luôn ra đầm Chà-một, nhưng hai chiếc thuyền bọn chúng bơi đến gần cầu mới thì có người biết là thuyền cướp, liền đi báo sở cảnh-sát. Ông cẩm và lính vội vàng đuổi theo quả tang bắt được một thuyền, còn một thuyền nó bơi nhanh quá nên không đuổi kịp.

Chẳng thế nào những đứa bị bắt rồi cũng phải xưng ra hết. Khám mình chúng, đứa nào cũng nhiều bạc giấy, bạc đồng có đến hàng nghìn.

Số mấy nghìn bạc ấy đã ký tại tòa sứ, còn những quân cướp tống giam ngục ngay.

Hiện quan trên đã cho đi tầm nã riết. Bọn cướp này nghe đâu phần nhiều là người làng Yên-lạnh huyện Thanh-ba.

Việc Nam-kỳ

CHOLON

Gặp tình nhân toan về tự tử. — Hôm 26 tây vào lối 6 giờ chiều ở một căn nhà nơi phía sau nhà máy xay lúa Ngu-cheong-Seng, có tiếng một người đàn bà và một người đàn ông cãi cọ nhau rất kịch liệt, ai ở gần đó đều nghe biết. Đấy là cô Nguyễn-thị-Sử 26 tuổi tình nhân của Huỳnh-văn-Giai kém là Yên 31 tuổi buôn bán trách lẫn tình nhân về điều chi đó chẳng rõ, mà hai bên chẳng ai chịu phần lỗi nên cự lộn nhau cãi kịch liệt.

Cãi nhau như vầy cũng có nửa giờ kế sao nghe yên lặng-lặng, ai cũng ngỡ chuyện nọ đã êm, dè đâu qua vài giờ sau nghe bên nhà cậu Giai có hơi chộn rộn và có người rên, thì té ra cô Sử uống á phiện hòa với dấm thanh, quyết bỏ cái đời phận gái yếu-mềm bị người hắng-hiếp, cô uống chung á phiện rồi thuốc thấm cô dãy-dụa nên cậu Giai hay bèn đem thẳng vào nhà thương Chợ Rẫy cho quan thầy chữa chạy, tới hiện nay thì Sử đã khỏi cơn nguy rồi.

Cũng toan tự tử bằng thuốc phiện. — Nàng Nguyễn-thị-Ba, tuổi vừa hai chín, nhà ở tại đường An-Bình, đến miệt Cholon. Hôm bữa 27 Août vừa rồi, vì có việc bất hòa trong gia-đạo sao đó chẳng rõ, hoặc cha mẹ rầy rà, anh em nói hiếp, mà khiến nàng giận lắm. Cũng bởi nư giận tràn-trề sanh ra trong lòng uất ức, nên tối lại vào hồi 11 giờ rưỡi, nàng nhân giờ ai nấy đều toan đi ngủ hết, nàng vào buồng mượn thần á-phiện mà quyết sự thế phải cho rồi, thà thác yên hơn sống khổ.

Nhưng thời may thần á-phiện vừa hành, nàng mới vật mình vật mẩy thì có người nhà hay được, chạy luôn vào đó xốc nàng dậy chở tuốt vào nhà thương, cho một liều thuốc nàng mửa ra sạch-bách. Lần lần nàng hồi tỉnh dậy khỏi chết. Bây giờ nàng đang chúm-chím hé cái miệng hoa mà mỉm-cười. Cả nhà cũng đều mừng hết thảy. Chẳng khác nào: Trần gian lại đặng thấy người Cửu-nguyên. Cùng nhau xum hiệp một nhà! Thôi hết giận.

CẦN-THƠ

Đánh chết người. — Chiều bữa 12 Août vừa đây, có tên Trịnh-ngọc-Đê đến tại nhà thương Cần-thơ khai rằng cách ba bữa trước nó có bị ông chủ gánh "Phước-Cương" đánh nó nhừ tử nên bây giờ trong mình nó nhức nhối lắm. Quan Lương-y coi lại thì thấy thiệt quả con mắt bên tay trái tên ấy có dấu bị đánh bầm đen như thoa lọ, nên ngài cho nằm ở nhà-thương liền.

Ai ngờ qua đêm sau tên ấy từ trần. Quan Lương-y bèn mổ tử-thi ra mà khám nghiệm rồi ngài nói rằng nó bị đánh nên chết đó.

Lập tức báo tin cho quan Biện-lý hay thì ngài lên hạ lịnh cho ông cò lên án bắt chủ gánh hát «Phước-Cương» đem về tra hỏi.

Việc này hãy còn lòng đông đợi có tin sẽ đăng tiếp.

SADEC

Vì nghèo nên con chết đuối. — Ngày 27 Août, lối 8 giờ sớm mai tại xóm cầu «Ngã-bát» có xảy ra một chuyện ai nghe đến cũng phải đau lòng, vì nhà tên Bùi-văn-Nhu là dân lao nông ở làng Tân-phú đông trong khi làm có để đứa con nhỏ 4 tuổi ở nhà với ông nội nó là Bùi-văn-Khả chẳng rõ ông mắc làm việc chi, mà bỏ đứa nhỏ ấy đi lẫm đẫm ra sân, vừa gặp lúc nước lớn lại thêm trời mưa, làm cho đứa nhỏ ấy phải té xuống kinh mà chết. Khi mấy mắt đứa nhỏ trí hô lên, thiên hạ tới nơi, làng xóm chạy lại, đốc sức dân tình kẻ lặn người lội, kiếm đã hết sức mà không đặng thấy, bây giờ phải để chờ cho nổi lên sẽ vớt chớ biết sao bây giờ. Đó cũng bởi cảnh nghèo nên mới ra nông nỗi ấy đáng thương thay!

Le PARFUM des HUMANITÉS
(SỬ-KÝ THANH-HOA)
Soạn-giả: E. VAYRAC
Dịch-giả: NGUYỄN-VĂN-VĨNH

Vừa chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển . . . . 2$00
Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển 1.00
Ở các tỉnh, xin đính thêm tiền cước gửi Recommandé: 0$30 thứ 2$00 và 0$20 thứ 1$00
BÁN TẠI BẢN-QUÁN

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty
(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-vị, Rừng Hạ-cương)
Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông
ĐIỆN-THOẠI SỐ 150

CỦI, THAN,

GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng, cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.

RỪNG, NỨA và các thứ lâm-sản nước Nam.

Có xưởng tại Đáp-cầu, Yên-viên, Đỗ-xá

MỘT PHÉP CÓ ÍCH

Dùng *Quintonine* mà tự chế lấy một lít rượu vang bổ. Cho một lọ *Quintonine* vào lít một rượu vang đỏ thì tự khắc được ngay một chai thuốc bổ, rất tốt để bổ huyết, bổ gân, bổ cốt, và để trừ sự bì-quyện, sự sây phước, bệnh xấu huyết, và bệnh đau gân. *Quintone* làm cho ngon cơm, dễ tiêu, và làm cho người xấu máu, có sức mạnh mẽ cứng cáp như người khỏe. *Quintonine* gốc chế bằng Quinquina Kolar, coca, gentiane, và glycérophosphate de chaux.

Quintonine mạnh gấp 5 lần extrait de quinquina, và vị dễ uống hơn. Một lọ vừa một liều để chế một lít rượu bổ, giá 0$60.

Bán tại hiệu bào chế Blanc phố Paul Bert Hanoi

Số 9[illegible]

Bát đại anh-hùng

DOÃN-KẾ-THIỆN dịch thuật

Sĩ-công vâng lời, lập tức cùng Hán-văn từ tạ Lý-công đi ra, thẳng đường đến cửa hàng Vương-lục.

Lại nói chuyện tại cửa hàng Vương lục lúc ấy các vị hảo-hán nằm bọn Triệu-đắc-Thành thấy việc phá liên tự-giáo đã thành công, đều đã bỏ đi nơi khác cả, chỉ còn bảy người anh em kết nghĩa với Tổng-sĩ-công ở lại mà thôi. Lúc ấy bảy người cùng Vương-lục đang ngồi uống rượu, Hoa-dương nói:

Giá chăn Mã-hưu đã bị giết, oan tình của Kim-công-tử đã được giãi bày, vậy không hiểu Tổng-huynh còn đi đâu, chưa về nói chuyện cho anh em mình biết, hay là ta thử đi dò hỏi xem thế nào.

Hoa-dương vừa nói dứt lời, trông ra đã thấy Tổng-sĩ-công cùng Kim-công-tử ở ngoài đang đi vào, liền reo lên và nói rằng:

A, sư-huynh đã về kia, cả Kim-công-tử cũng đến nữa.

Nói xong cả bọn đứng dậy chạy ra đón, thì hai người đã vào đến nơi, Kim-công-tử chỉ biết có Hoa-dương, còn những người kia thì không biết là những ai cả, nhưng chắc là bọn anh em kết nghĩa với Sĩ-công, liền quì xuống đất, dập đầu lạy tạ, chảy nước mắt khóc mà nói rằng:

Hán-văn này tự nhiên bị cái tai họa tày giời, may đến được các vị anh-hùng sẵn lòng nghĩa-hiệp, không quản gian-nan, phá liên tự bảo, lấy lại bảy hạt trân-châu, khiến cho Hán-văn này được tỏ minh oan, bảo toàn tính mệnh cho cả nhà, ân đức ấy cúi xin ghi lòng tạc dạ.

Các vị anh-hùng đều chạy đến đỡ dậy mà nói rằng:

Việc là việc nghĩa, bổn phận anh em tôi phải làm, khi nào dám nhận làm ân để mong báo đáp, chỉ xin công-tử cho biết tình hình bây giờ ra làm sao

Sĩ-công liền mời công-tử ngồi và giới thiệu từng người cho biết, rồi nói chuyện đức thiên-tử truyền chỉ cho Lý-công và Kim-công-tử dẫn tất cả anh em vào bệ kiến cho mọi người nghe, Hoa-dương nghe xong liền nói rằng:

Được, chúng mình dẫu chẳng hám công danh phú quí, nhưng nhân dịp này cũng nên vào qua cho biết mặt rồng ra thế nào. Vả chăng công-tử đã đem lòng và việc làm của chúng mình ra tâu bày, hoàng-đế đã muốn xem mặt thì chúng ta có ngại gì mà chẳng vào.

Các vị anh-hùng đều lấy làm phải. Tổng-sĩ-công lại nói rằng:

Vào qua cũng là phải, nhưng ta chỉ ngại bọn mình bấy lâu không quen cái lối ra luồn vào cúi, nay tự nhiên lại vào nơi lễ phép tôn nghiêm, lỡ ai sơ suất điều gì, thì lại mang vạ. Nay anh em đã muốn đi, thì điều cần nhất là phải biết giữ lễ phép mới được.

Các vị anh-hùng đều nói:

Sư-huynh cứ yên lòng, chúng tôi xin giữ được như lời, không dám để thất lễ.

Nói xong cùng vào phòng đội mặt mũ áo chỉnh-tề, rồi cùng Sĩ-công và Kim-hán-Văn ra đi đến bộ lại.

Đến nơi cùng vào lạy chào Lý-công, Lý-công mời ngồi ra hai bên, nhìn xem mỗi người mỗi vẻ, đều tỏ ra cái khí phách anh hùng, lấy làm vui mừng lắm, hỏi tên họ và quê quán từng người một, rồi nói rằng:

Các vị anh-hùng đã làm nên một việc nghĩa rất lớn, không những bản quan đây riêng lòng kính phục, đến cả đức vạn tuế cũng tỏ lời ngợi khen, truyền chỉ cho bản quan dẫn vào bệ kiến, vậy xin mời các vị anh-hùng đêm nay khá lưu lại đây, tập qua lễ tiết, để sáng mai cùng bản quan tiến triều.

Lý-công nói rồi sai người mời ra ngoài thư-phòng, bày tiệc thết đãi. Tiệc xong, lại sai người diễn qua những lễ-tiết khi vào triều bái phải thế nào cho các vị anh-hùng xem.

Đêm ấy các vị anh-hùng cùng nhau diễn tập lễ-nghi, đến đầu canh năm, gà vừa cất tiếng gáy, Lý-công liền cùng Hán-văn dẫn các vị anh-hùng vào triều. Đến nơi hãy vào triều phòng ngồi đợi, khi thấy ba hồi chuông vừa dứt, biết là Hoàng-đế đã ra coi chầu, Lý-công liền vào quì lạy ở trước kim-điện mà tâu rằng:

Muôn tâu bệ hạ, hạ-thần đã dẫn bọn Tổng-sĩ-công vào hiện đến ở triều-phòng đợi chỉ.

Vua Huy-tôn nghe tâu liền phán rằng:

Khanh hãy dẫn Tổng-sĩ-công vào để trẫm coi.

Lý-công lĩnh chỉ ra dẫn Sĩ-công vào quì ở sân rồng, cúi đầu hô vạn tuế, vua Huy-tôn cho phép Tổng-sĩ-công được ngẩng mặt lên, nhìn xem tướng mạo có vẻ khác thường, lấy làm mừng lắm, liền hỏi lại đầu đuôi việc đưa Hán-văn đi tiến bảo rồi bị Vương-văn-Nghĩa đánh đổi ra làm sao cùng sau này phá liên tự bảo lấy lại được bảy hạt trân châu như thế nào Sĩ-công liền dập đầu lạy, tâu rõ đầu đuôi, rồi lấy hộp trân châu, giơ hai tay dâng lên, quan đương giá đón lấy, dâng đặt lên trên long-án, mở nắp hộp ra, bỗng thấy có muôn đạo hào-quang lóe ra sáng rực cả trong kim-điện, thực là của quí vô giá khác hẳn với bảy hạt trân châu giả của Vương-văn-nghĩa đánh tráo khi trước, hoàng-đế lại lấy từng hạt ra xem, mỗi hạt mỗi dáng, xem không chán mắt, xem xong sai quan đương giá đại thần giao cho quan thái giám cất vào trong kho, rồi lại cho đòi bọn Hoa-dương vào. Bảy vị anh-hùng cùng quì lạy hô vạn tuế, đức hoàng-đế hạn hỏi từng người và lại hỏi đến việc phá tự bảo liên, bảy người đều nói đúng như lời Tổng-sĩ-công cả, Hoàng-đế rất vui mừng, liền tuyên triệu Hán-văn đến trước điện phán rằng:

Trẫm thương nhà ngươi có lòng trung mà bị kẻ gian hãm hại, vậy phong cho nhà ngươi chức binh bộ thượng thư, là chức cũ của Vương-văn-Nghĩa.

Kim-hán-Văn tạ ân lui ra, Hoàng-đế lại cho đòi tám vị anh-hùng đến gần trước điện phán rằng:

Trẫm rất yêu cái lòng nghĩa hiệp của các ngươi, vậy trẫm đều phong cho làm hiệp nghĩa-công, và sẽ giáng chỉ lập bát-nghĩa quán ở kinh sư này cho các ngươi cùng ở.

Tám vị anh-hùng đồng thanh tâu rằng:

Muôn tâu bệ hạ, bọn tiểu-dân đều là những kẻ võ phu thô-lỗ, không đủ tư cách làm quan, chỉ xin bệ hạ rộng ra ân cho lại được về chốn núi rừng, làm kẻ dân lành vô tội là đủ.

Hoàng-đế gật đầu rồi phán rằng:

Các ngươi không muốn làm quan, trẫm cũng không ép, nhưng trẫm thưởng cho các ngươi một vạn lạng vàng, gọi là đền chút công lao, các ngươi phải nhận, không được từ chối. Từ đây trẫm lại cho phép các ngươi được vì trẫm trừ hại yên dân, không làm quan mà giúp được nhiều việc lợi cho nước nhà, còn hơn là những kẻ mũ cao áo dài, chỉ ăn lộc không, mà chẳng làm được việc gì cả. Khi nào có việc gì hệ trọng, cứ đến thẳng Đông-kinh nói với Kim-binh-bộ, rồi Kim-binh-bộ sẽ tâu bày cho trẫm hay.

Tám vị anh-hùng tạ ân lui ra, theo Hán-văn đi về binh-bộ, ở lại hai hôm, từ biệt mỗi người đi mỗi nơi.

HẾT

Supplément au Trung-Bắc Tân-Văn

N° 3743 du 8 Septembre 1929

TRUNG-BẮC BUỔI TRƯA

Phụ-trương số 181 (Tờ phụ-trương này ra từ trưa hôm 7 Sept. 1929) Mỗi số : 3 xu

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
Téléphone n° 180

PUBLICITÉ
Annonces la [illegible] . . . . [illegible]
Réclames — . . . . [illegible]
Consulter les tarifs pour contrats de longue durée

GIÁ MUA CÓ HẠN

	Tờ buổi trưa	Tờ buổi tối	Cả hai tờ
Cả năm.	3$00	6$00	8$00
Sáu tháng.	1.60	3.20	4.60
Ba tháng	0.90	1.80	2.00
Một tháng			1.00

Nam-kỳ và ngoại-quốc phải trả thêm tiền cước

Vânq-dêf tru'f bênhj lao

Những phương-pháp ở ngoài khoa học

(Tiếp theo)

Làm những công viên cho trẻ con chơi

Làm nhà cho thuê rẻ cũng chưa đủ. Trong các thành-phố lớn lại phải mở nhiều công-viên cho con trẻ có chỗ vùng vẫy, được hô-hấp một ít không-khí trong sạch, khỏi phải chơi ở đường phố vừa bụi bặm vừa nguy-hiểm vì nỗi xe cộ. Hãy nhìn những người nhà-quê tuy ăn uống kham-khổ mà phần nhiều có da thịt, sức lực mạnh-mẽ, còn người thành-phố thì gầy gò ẻo-lả, không mấy người có máu mặt, là tại ở nhà-quê được ngửi cái không-khí trong-lành, còn ở tỉnh-thành, nhất là những nhà «ruột-bò», quanh năm phải hít cái không-khí ô-uế bụi-bặm. Ở Hà-thành, trên trại bảng hoa, tuy cũng có vườn đất trải cát rộng-rãi gọi là công-viên, có dựng cây đu, có đặt ghế ngồi, nhưng nào có phải là để cho con An-nam [illegible], con An-nam ng[illegible]i ? Mà vì dù trẻ con An-nam có được vẫy-vùng tự-do nữa, thì vườn ấy cũng xa quá không mấy đứa thích chơi. Nên mở hàng chục cái vườn rộng vừa, cứ vài phố một cái, còn hơn là cả thành-phố mở được một cái lớn to.

Mở thêm trường học

Trường học ở các thành-phố như Hanoi mở đã nhiều, nhưng so với dân-đinh thì hãy còn ít lắm. Thế cho nên các trường học thường phải chứa quá cái số học trò có thể dung-nạp được, đến nỗi trẻ-con phải chen-chúc nhau, cử-động rất khó. Về điều ấy, tôi hãy còn nhớ một câu rất thú-vị của một ông giáo ở một trường Hanoi trả lời ông đốc hỏi số học-trò trong lớp là bao nhiêu Ông nói rằng: lớp tôi chưa lấy gì làm đông lắm, ngài có muốn cho chẵn số một trăm thì hãy cho tôi thêm bốn người nữa.

Vậy mà ai cũng biết rằng cái tuổi trẻ-con đi học là tuổi dễ mắc bệnh lao nhất Bảy mươi tám mươi người trong một lớp thì vệ-sinh cũng phải đi đời!

Vậy nên mở thêm các trường công nữa cho con-trẻ có đủ chỗ học, mà việc cho phép mở trường tư cũng không nên bủn-xỉn quá như bây giờ. Ở tỉnh-thành đã nghiệt ở nhà-quê tôi nghe nói trường tư mở được lại khó-khăn lắm nữa. Lệ đã nghiệt mà những người thừa-hành lại nghiệt quá nữa. Các quan sở-tại và tổng lý nhiều khi vì muốn tân-công mà thành ra ngăn-trở cả việc học. Các ngài cẩn-thận quá, đến nỗi coi việc mở trường tư như thể việc xuất dương vậy. Các lệ mở trường tư bây giờ nghiệt quá, đến nỗi chính những nhà trong học-giới cũng phải kêu thế. Ông Gourdon là quan nguyên Chánh giám-đốc học-chính Đông-dương, độ trước bộ Thuộc-địa cử đi công-cán ở bên này có nói với tôi rằng: Tôi ở bên Pháp, khi coi đến các điều-lệ mở trường tư ở bên này mà tôi phải bật cười, là phải theo đủ mười bốn, mười-lăm cái thể-lệ, thì không biết những người muốn mở trường tư làm thế nào được? Mới đây tôi qua một tỉnh vùng xuôi, thấy một ông chánh hương-hội sắp bị cách chỉ vì trong làng có một trường tư mở lậu mà không trình báo. Ví thử tôi không sớm biết mà xin hộ thì có lẽ ông chánh hương-hộ ấy còn phải lôi thôi nữa. Là tại các quan sở-tại, quá cẩn-mẫn mà sinh ra chuyện ấy. Thì ra các trường tư bây giờ cũng mang cái tiếng «lậu» không khác gì mấy thứ hàng buôn!». Nếu không sợ lạc đầu bài quá, thì việc mở trường tư tôi còn có thể viết hàng mấy cột báo nữa cũng không hết.

(Còn nữa) L.

HAIF DAMF

Nói chuyện Bình-quyền với bà Nguyễn-thị Thanh-Lưu

Bởi vì thấy trong bài « Vặt-Râu » của bà Lê thị Hải-Yến lời thơ mạnh-bạo như giọng đàn ông, nên tôi có ý nghi bà không phải là nữ-lưu mà làm bài đáp-lại để thử bà. Nếu không phải nữ-lưu thì tất ông Lê-thị Hải Yến đã vội-vàng họa lại bài thơ thứ hai của tôi, thí dụ :

Khi nào bà lại chịu thua ông!
Ừ! chẳng nói gì cái chuyện lông.
Thử bỏ ăn chơi bằng ấy món,
Xem đây có thạo gấp mười không?

Nhưng không thấy bà trả-lời, tôi mới dám chắc rằng bà là một tiên-sinh không râu thật.

*Nay không ngờ bà chị cho câu chuyện đùa là câu chuyện thật mà viết bài « Bình-quyền » đăng trong số báo hôm qua (*cô ba chị thật tà như đếm: 1 với 2 là 3, tôi đương toan nói 1 với 2 là 12!*). Tôi không đáp-lại, vì trong bài bà chị có nói đến bà* Trưng-Vương *và bà* Triệu-Ẩu, *tức là bà chị đã tự đáp lại bà chị rồi. Đây tôi chỉ nói thêm vài lời để thêm vui câu chuyện* Bình-quyền *là một câu chuyện ta đặt ra để nói bỡn nhau, chứ xét cho kỹ thì cái tinh-thần* nam-nữ bình quyền *ở nước ta có đã từ đời nào kia rồi. Nào có ai dị-nghị bà* Trưng-Vương và bà Triệu-Ẩu *làm những công việc đáng lẽ là những công-việc của* ông Trưng-Vương và ông Triệu-Ẩu? *Chỉ sợ chưa phải* Trưng-Vương Triệu-Ẩu *đã vội đòi quyền lợi* Trưng-Vương Triệu-Ẩu *thì khí gàn một tí.*

Muôn thủa bà Trưng bà Triệu-Ẩu,
Sử xanh ghi chép để làm mẫu.
Hãy xin gương báu cố noi theo,
Sẽ được quốc-dân đãi rất hậu.

Sẽ được quốc-dân đãi rất hậu,
Không nên ăn-nói bỗn như gấu.
An-nam áp-chế nữ-lưu đâu,
Mà bắt-chước ai phải phát cáu?

Tôi làm đùa bài «Nam-nữ bình-quyền» *bà Hải Yến cũng làm đùa bài* «Vặt-râu», *trong hai bài đều có ý nghĩa* công-nhận nam-nữ bình-quyền *ở nước ta: bọn quần-thoa chỉ kém bọn tu mi có mỗi một bộ râu là một vật trông nó chẳng ra cái quái gì cả, trời sinh ra bắt đàn-ông phải mang thì mới được miễn sự sinh-đẻ!*

Sơn-Phong

CUỘC THI

VĂN TẬP « KIỀU »

Bức thư của cô B gửi cho báo quán

Trung-Bắc-tân-Văn quí báo quán chủ-nhân ông nhã giám.

Em đốt hương hơ bút mà viết bức thư này, thật là tiếng nói tự trong quả tim em mà ra, chứ không phải như câu chuyện khôi-hài mua vui ở trên chiến rượu, dám xin ngài lượng xét cho.

Nguyên em là một người rất yêu quốc-văn, mà lại rất sở thích về văn Kiều, kể từ năm hãy thơ ngây, vẫn thâm-phục tập «Đoạn-trường tân-thanh» của cụ Tiên Điền đã diễn nôm đó là một thiên kiệt tác trong quốc văn nhà Nam Việt. Đến khi nghe nói hội Khai-Trí Tiến Đức kỷ niệm cụ Tiên Điền thì em thường xót thân phận liễu-bồ, chưa được năm nào đến dự lễ kỷ-niệm.

Vừa rồi đọc báo, được biết rằng: tối mồng 10 tháng 8 ta này hội K. T. T. Đ. có làm lễ kỷ-niệm cụ Tiên-Điền và lại có cuộc bình văn tập Kiều thì em có bất ứng thí, tất được đến dự thính.

Ngài đã rộng lòng cho phép em đến dự-thính thì hôm ấy em xin cử một người tốt giọng nhất trong bọn chị em chúng tôi để cất cao tiếng mà ngâm những câu văn cẩm-tú của các nhà trúng tuyển.

Cô B.

Hội đồng chính-phủ

Trong các việc đem ra xét tại kỳ Hội-đồng Chính-phủ này, có các việc sau này:

Dự thảo nghị định cấm không được đem vào địa hạt Đông-dương tờ báo chữ nho, tên là « *Tchong-Yang je Tao* » (The Central Daily News) in ở Nam-kinh.

Dự-thảo nghị-định cho phép M. Phan-văn-Thiết được xuất bản ở Chợ-lớn, một tờ báo hàng ngày vừa bằng quốc-ngữ, vừa bằng chữ nho, mệnh danh là « *Thương báo* ».

Dự-thảo nghị định cấm không được đem vào địa hạt Đông-dương tờ báo quốc-ngữ tên là « *Việt Nam báo Đồng-bào* » in ở Marseille.

Dự thảo nghị-định cấm không được đem vào địa hạt Đông-dương cuốn sách *Histoire sommaire des hontes subies par la Chine* » bằng chữ nho, in ở Thượng-hải.

Dự thảo nghị-định cho phép M. Ardin, chủ nhà in « Imprimerie Commerciale » ở Saigon được ấn hành thứ báo « *Information chinoise de Cochinchine* ».

Dự thảo nghị-định thu lại đạo nghị định ngày 8 Janvier 1927 cho phép M. Nguyễn-đức-Riệu xuất bản ở Saigon tệp tạp chí quốc ngữ tên là « *Kịch-trường tạp chí* ».

Dự thảo nghị định cấm không được đem vào địa hạt Đông-dương cuốn sách « Tiểu sử của Tôn-dật-Tiên » (Biographie de Sun-Yat-Sen), bằng chữ nho, của Tang-Yi-Fang soạn.

Dự thảo tờ hợp đồng với Công-ty vô-tuyến-điện để mở mang sở vô-tuyến-điện ở Saigon và mở đường vô tuyến-điện-thoại ở Đông-dương thông sang Pháp với các ngoại quốc.

Dự thảo nghị định sửa lại điều thứ 12 nghị định ngày 31 Mars 1928 thi-hành ở địa hạt Nam-kỳ bản luật ngày 5 Décembre 1922, nói về nhà ở rẻ tiền.

Dự thảo nghị-định sửa lại điều thứ 80 trong điều-lệ trường Trung-học Albert Sarraut (tăng giá tiền trọ cả suất và nửa suất).

Hội-đồng Trị-sự đền Kiếp-bạc

Quan Công-Sứ và quan Tổng-Đốc tỉnh Hải-dương vừa lập một hội-đồng trị-sự để trông coi các công việc đền Kiếp-bạc.

Nhân kỳ đại hội đền sắp tới, hội-đồng có lời nói để thập phương biết:

1·/ Việc lễ bái trong đền hội-đồng không thay đổi điều gì duy chỉ có một điều sau này xin thập phương nhớ cho là khi làm lễ xong vàng của thập phương cúng rồi xin đem ra hai thiêu hương ở hai bên cạnh đền mà hóa chứ đừng hóa ngay trong cung, hoặc cạnh các khám thờ. Như thế không phải hội-đồng cấm đoán gì thập phương, nhưng cốt là tránh cho khỏi ám khói vào hại đồ thờ.

2·/ Thập phương có ai cung tiến vật gì vào đền xin báo cho hội-đồng biết trước để hội-đồng tiện đặt chỗ để cùng là tiện cho hội-đồng biên vào sổ sách đồ vật của đền.

3·/ Tiền thập phương cúng thì vẫn như trước, nghĩa là đã có một cái tủ sắt ở ngoài sân, trong đền có ba cái tủ gỗ, thập phương cúng xin cứ bỏ tiền vào các tủ ấy.

4·/ Cho khỏi hại vệ-sinh hội-đồng định làm tạm nhà phóng-uế bằng tre, là ở tả hữu cách xa đền, xin thập phương để ý.

5·/ Ai muốn hỏi điều gì xin cứ viết thư hay đến chơi nhà ông thư-ký hội-đồng là ông Lê-Nguyễn ở phố Đông-thị (Rue Groleau) số 9 tỉnh Hải-dương.

Hội-Đồng trị sự [illegible] cáo

Trung-kỳ Nhân-dân đại biểu viện

KỲ HỘI ĐỒNG THƯỜNG NIÊN

Những vấn đề chánh-phủ đem ra hỏi ý kiến của viện Dân biểu

Vấn đề đạc điền

Chánh phủ Bảo-hộ muốn các ông Nhân-dân đại-biểu đặc biệt chú ý đến vấn đề đạc điền.

Viện đạc-điền mà chánh phủ hiện làm ở Trung-kỳ, mục đích thế nào.

Có hai mục đích, mục đích chính và mục đích phụ.

Mục đích chính là để làm cơ sở việc lập địa bộ.

Mục đích phụ là để kiếm một cái chuẩn đích mà thâu thuế điền thổ cho thật công bình.

1· Đạc điền là sơ-giai cho địa-bộ:

Việc làm một quyển địa bộ độc nhất cho toàn số thổ địa thuộc Bảo-hộ, sự san định thống nhất luật lệ về điền địa gia ốc là những việc quan trọng từ trước đã có, không lẽ ra ngoài kiến văn của các ông dân-biểu được. Hiện bây giờ quyền lợi của các tư chủ về ruộng đất là không dựa vào chuẩn đích vững vàng chi cả. Đôi khi nghi ngờ không biết thổ chủ là ai, mà thường đến khi hoán mãi, thì chủ mua buộc phải dự phòng trăm cách cho khỏi lầm, phải hỏi dò chắc chắn rằng chủ bán đó là thiệt chủ đất chưa. Vậy mà sự đăng trước trong địa-bộ là không bằng chắc chút nào cả, bởi vì ta phải nhớ rằng quyển địa bộ hiện có đó là một quyển biên chép sào mẫu ruộng đất để làm chuẩn đích mà chia số thuế điền thổ, chứ không phải là một quyển địa bộ thiệt; vì lẽ ấy mà cũng vì một lẽ cốt yếu nữa là địa bộ cũ ấy từ khi lập ra đến bây giờ đã hơn một thế-kỷ mà không trục nhật biên ký đến, cho nên chi các lai lịch điền thổ biên chép trong ấy là không bằng chắc chút nào hết, nghĩa vậy. Ấy vậy, chủ mua phải chiếu theo những văn khế, mà chấp thủ cả các cựu khế của các chủ trước bán lại nữa, chớ một cái văn khế của kim-canh mại chủ cũng chưa đủ. Rứa mà cũng chưa yên đâu, như đất bán đó đã bán thục cho ai rồi, thì quyền lợi đã bị chiếm rồi, cách mại thục Annam theo luật lệ Đại-pháp là cách «cầm hủy lợi». Chủ mua phải lưu tâm hỏi thăm cho kỹ lưỡng mới được, không thì sự mua của mình có thể thành như không.

Những sự lôi thôi nói đó là liên lạc với thể lệ điền thổ ở Trung-kỳ, mà vì có thể lệ điền thổ theo luật Đại-pháp cũng thịnh hành, hóa ra sự lôi thôi ấy càng sinh chi tiết ra nhiều lắm nữa, thể lệ điền thổ Đại-pháp thì lấy sự bố cáo riêng làm chuẩn đích. Một người Nam tạo mãi, không những là phải lưu ý dò cho biết coi thử người Nam đứng bán đó, đối với quốc nhơn có phải thật là thổ chủ chưa, coi thử cái đất của người ấy, theo luật Nam có bị ai chiếm quyền lợi vì sự cầm cố không, rồi lại còn phải lưu ý dò hỏi cho biết xem thử sở đất ấy đã có chủ nào tạo mãi theo luật Đại-pháp, hoặc là chiếm quyền lợi điền địa theo thể lệ Đại-pháp không, thường thường là sự ký tín văn khế mà vay tiền.

Những sự lôi thôi ấy, không phải chỉ làm phiền cho người Nam thuộc quyền Hoàng-đế Nam-việt mà thôi đâu, làm phiền cho người Đại-pháp cũng một cách như vậy

Ở Trung-kỳ không có thể lệ hẳn hoi về điền địa, lại có thể lệ khác nhau thịnh hành, coi ra như tuồng để ngờ lắm mà kỳ trung có tương quan với nhau mà không từ biệt, vì vậy mà người Pháp người Nam đều chịu thiệt hại cả.

Vì tình trạng ấy, dân Việt-nam chịu thiệt hại riêng, bởi không có sở «chiếu điền địa mà cho vay» là hễ không có thể lệ điền địa hẳn hoi để chứng thật cho phân minh cái người chủ đất và những quyền lợi bị chiếm trong sở đất ấy, thì không thể làm việc chiếu điền địa mà cho vay được.

Vậy mà ở Trung kỳ thì cần đến tiền nhiều lắm. Nông phu cần bạc mà mướn mà cấy ruộng. Thợ thuyền cần bạc mà mua sắm hàng liệu, các nhà thương-mại nhỏ cần bạc làm vốn, hạng nghèo nàn lâm thời bị tai biến cũng cần bạc, mà trong xã-hội không có các cơ-quan bảo-hiểm, thì ai ai cũng đi vay cả, vì tiền bạc là tính mạng, mà ai ai cũng muốn vay rẻ lời; nhưng thương ôi! lại bị tiền lời quá nặng, mỗi tháng 2 phân, 3 phân, 4 phân và hơn nữa.

(Còn nữa)

Một cách rất thần-tình để săn bắt bọn kẻ cướp đi ô tô

Ở Anh-cát-lợi, bọn kẻ cướp thường dùng ô-tô đi ăn-cướp. Chúng định cướp nhà nào, trước hết dò-xét binh-bình cho thật kỹ-lưỡng, rồi thình lình đi ô-tô đến, chỉ trong chớp mắt là vơ-vét sạch sành sanh, rồi cũng lại chỉ trong chớp mắt chúng lại nhảy lên ô-tô đi biến mất; thật không biết đâu mà dò và cũng không tài nào theo kịp được.

Các Sở cảnh-sát nước Anh muốn ra tay trị đám kẻ cướp đi ô-tô ấy, nên đã dùng thứ ô-tô riêng, nhỏ mà tốc-lực cực nhanh, để chuyên đi truy-nã bọn kẻ cướp ấy. Như khi có đánh bọn cướp nào đi ô-tô, thì sở Cẩm liền cho lính đi chiếc ô tô riêng ấy đuổi theo một cách rất nhanh, xe ô tô của quân cướp không tài nào đi thoát được. Nhưng mà quân cướp đã biết thóp như thế, hễ chúng thấy chiếc ô-tô bé nhỏ ấy, thì chúng hiểu ngay là ô-tô của sở Cẩm đuổi theo, liền kiếm cách tháo thân trước; thành thử cũng nhiều đám cướp không bắt được.

Bởi vậy, mới đây các sở Cẩm ở nước Anh, lại mới dùng một thứ xe ô tô khác để đuổi bắt kẻ cướp; thứ ô-tô ấy rất lớn, y như các xe ô tô vận-tải khác vậy, nhưng mà tốc-lực rất mạnh, một giờ đồng hồ có thể đi được tới 130 kilomètres, lại có mắc cả máy vô tuyến điện, cùng một bức thảm bằng cao su có đính những mẫu thép rất nhọn, rất sắc.

Khi có tin báo có bọn cướp đi ô-tô nào, thì sở Cẩm cho lính lên chiếc ô-tô riêng ấy đuổi theo, bề ngoài cứ nghiễm nhiên làm ra dáng như các xe ô-tô vận-tải thường; nhưng đi một cách rất nhanh, cố vượt lên trước chiếc ô-tô của quân cướp, rồi thình linh ném giải chiếc thảm có mũi nhọn bằng thép xuống đường; thành thử khi chiếc ô-tô của quân cướp vùn vụt qua bức thảm ấy, bị các mũi nhọn bằng thép đâm thủng bánh xe; bánh xe nổ tung ra, xe đành chịu đứng chết giữa đường; bấy giờ xe ô-tô của sở Cảnh-sát mới quay lại mà bắt bọn cướp ấy.

VIỆC HANOI

THỜI TIẾT

Lúc 10 giờ sáng : 28 độ

Tin bão

Điện tín của thiên-văn đài Phù-liễn ngày 7 septembre 8 giờ 40.

Bão ở vĩ tuyến 18 kinh tuyến 105.

Sức mạnh không rõ bao nhiêu, trung tâm điểm cách chừng 60 hải lý.

Ngày 7 septembre 8 giờ 42. — Bão tan rất mau ở rặng núi Trường-sơn.

Tóa án đại-hình

Chiều hôm qua tại Tòa-án đã rút thăm lấy những chân bồi thẩm vào hội-đồng tòa án đại-hình vụ tháng chín tây này.

Bồi thẩm thực thụ: MM. Nguyễn-huy-Oanh làm ruộng ở Thái-bình, Ng-bá-Chính quản lý *Trung-hòa nhật-báo.*

Bồi-thẩm dự-khuyết: MM. Vũ-v-An thương-nghiệp chủ, Lê-văn-Phúc, chủ Đông kinh ấn-quán.

Cái án mạng Noel

Lâu nay đã lắng đi, không nghe tin tức gì về cái án mạng Noël nữa. Nay lại thấy trong báo *Presse Indochinoise* ở Saigon lại nói động đến việc ấy. Cứ như báo *Presse Indochinoise* thì việc ấy nay đã sắp đến lúc kết-liễu rồi.

Nghe đâu Mme Noël và ông thân-sinh đã đi Venezuela, gần đảo Guyane. Người ta lấy làm ngờ không biết họ sang đấy định làm gì, hoặc để lập cách đánh tháo cho Alexis vượt ngục chăng, hoặc để tiện đường mà bạch-bạch cho rõ về cái án mạng Noël thế nào chăng. Điều ấy thật cũng chưa thể biết đích xác thế nào vậy.

Chương trình thi thừa-phái

Có nhiều ông viết giấy hỏi bản-báo đăng lại cho biết rõ cái chương trình thi thừa-phái về mục hành-chính và pháp-luật thế nào. Vậy bản báo cũng chiều lòng các ngài mà đăng sau đây.

Việc hành-chính An nam.

Chức-trách của các quan lại An-nam. Quan tỉnh và các quan đầu hạt. Quan-chế. Xã-thôn An-nam. Việc tuyển bổ các chức dịch hàng tổng và hàng xã. Các hương-hội. Trách nhiệm của các xã. Sổ chi-thu hàng xã. Hộ tịch.

Việc Nam án

Việc tổ-chức các toà Nam án. Tòa án đệ nhất cấp. Quan-kỷ. Tổng-lệ về quyền quản-hạt của các toà án. Thủ-tục và vặng án ở trước các toà án sơ-cấp. Cách thức chấp hành. Công khai phiên toà. Các thứ sổ sách phải giữ tại các toà án sơ cấp.

Vi-cảnh. Các hình phạt về tội vi-cảnh. Các tội vi-cảnh. Thẩm phán. Chống án. Án sơ thẩm và chung thẩm. Chấp-hành việc án. Các giam thất.

Chương-trình ấy xem ở quyển *QUAN SỰ CẨM NANG* soạn-giả: Phạm-huy-Lục, thì có lẽ rõ hơn vì trong sách ấy về hai mục này giải nghĩa kỹ lắm, nhất là về mục Nam án.

Sách ấy hỏi tại bản báo và các hàng sách lớn. Giá mỗi quyển 0$80. Tiền cước 0$16.

新民書館

Lịch Tân-Dân

Của Tân Dân Thư Quán Hanoi
và Nguyễn-Kinh ấn cục, Haiphong

CÓ ĐỦ NGÀY TỐT, NGÀY XẤU, NGÀY TÂY, NGÀY TA. KIỂU LỊCH NGƯỜI TÀU VẼ, NGƯỜI TÀU IN, CÁC MÙI THUỐC RỰC-RỠ ĐẬM-ĐÀ, AI CŨNG PHẢI THÍCH.

Ai muốn mua buôn, hoặc nhận bán giúp, sẽ được rất nhiều lợi, xin viết thư ngay cho Tân-Dân Thư-Quán Hanoi, hay là Nguyễn-Kinh ấn-cục, Haiphong.

Cuộc thi văn Tập-kiều của « Trung-Bắc »

Nhân dịp mở cuộc thi văn tập-kiều « Đề đền đức Hùng-vương » hội bình ngày mồng 10 tháng 8 ta, bữa đó bản báo sẽ làm tiệc tại hội-quán hội Khai-trí Tiến-đức mời các bạn của bản-báo đến dự cho vui. Tiệc xong sẽ hội bình.

Kỳ thi thư-ký tòa sứ hoãn lại

Kỳ thi thư ký tập sự vào ngạch tòa sứ Bắc-kỳ trước định đến ngày 9 septembre mở thì nay hoãn đến 23 septembre.

Đã bắt được đứa ăn trộm 700 đồng

Việc người đàn bà khách trú ở Cốc-lếu mất 700 $ là việc đăng trong số báo trước thì nay sở mật thám đã xét ra chính một người làm công trong hiệu Phiên-miên số 97 phố hàng Lọng ăn cắp giấu đi, tên nó là Kiều-ung-Đương 27 tuổi quán tỉnh Moncay, người Nùng. Xét ra nó lấy được 640 $ giấu mỗi chỗ một ít, có vùi cả tiền vào đất trong chậu cây. Hiện đã bắt giải sang tòa án.

Đầy tớ vu vơ

Tên Đào-văn-Khánh quán làng Đại-xá, tỉnh Hưng-yên đến làm cho Trần-văn-Chước buôn bán ở số nhà 34 phố thợ Rèn được 11 ngày rồi trốn mất, sau người nhà xét ra mất 17 $ và một cái văn-tự, nên có làm giấy đi trình sở cẩm nay đã bắt tên Khánh giam để xét hỏi.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Việc người con gái Khách-trú chết đuối ở Cửa Cấm

Cái tử-thi người con gái Khách-trú vớt được ở Cửa Cấm, chỗ tòa Đốc-lý trông ra ngày hôm trước, thì nay đã xét ra căn-cước rồi. Tên là Vong-sui-Kion, 16 tuổi, ở trong chiếc thuyền số 2119 đỗ ở sông sở xi-măng.

Song chưa rõ duyên cớ làm sao mà Vong-sui-Kion chết đuối như vậy.

Khám thì chỉ biết được là Vong-sui-Kion bị chết ngạt ở dưới nước thôi.

Cũng muốn nếm bả phồn-hoa

Lý-kim-Hà ở với mẹ là Nguyễn-thị-Giáp, ở Lạc-Viên, tự nhiên bỏ nhà đi từ hôm thứ năm, có lấy của mẹ 215 đồng. Có lẽ Lý-kim Hà đi chuyến xe lửa 1 giờ 40 chiều lên Hànoi.

Tin Trung-kỳ

TOURANE

Thời tiết với mùa màng.

Trong mấy hôm 30 và 31 Août trời mưa như trút, gần suốt cả ngày đêm, tưởng là sẽ có trận lụt lớn làm hại cho mùa tháng tám, ai nấy đều lấy làm lo, nhưng may sao đến 1er Septembre thì giời tạnh. Hiện nay các nơi đồng điền sông suối đều có nước cả, khí hậu đã trở ra thu rồi — các nhà nông đỡ được công tát nước rất nhiều lắm — Giá gạo vì thế mà mấy bữa sắp cao lên, bây giờ đã thấy cầm chừng lại. Tuy vậy mà mùa màng chưa thu hoạch được thì bao giờ cũng vẫn còn lo, bởi tục có câu « làm ruộng tháng tám như đánh bạc với trời » hễ có đem thóc lúa vô nhà rồi mới cầm chắc sự thua được trong tay, kẻ ông ngại gì nữa.

Cuộc thi thơ của Hội Trí tri Phúc yên tổ chức

(Tiếp theo)

XLII

Quãng rừng hoang mãng mấy trăm năm,
Văn-hóa mừng nay đất nẩy mầm.
Âu, Á vun chung nền hiệu quả,
Cựu, tân in một giải đồng lâm.
Tỉnh sau ngô-ngốc đàn em dại,
Đổi trước thơ-mơ lũ học nhầm.
Muốn biết phong trào cơ sở mới,
Non Tùng xin khách hãy đăng lâm.

XLIII

Gió Âu mưa Á khắp kinh thành
Đất Phúc Trí-Tri hội lập thành.
Núi tháp vững sây nền tiến hóa,
Sông Lô mới lọc giống tinh anh.
Mõ chuông đánh thức người mê mộng,
Đanh sắt tinh hồn bọn học sinh.
Mừng hội ngày nay ai khéo dựng,
Còn mong kết quả tới văn-minh.

Nguyễn-văn-[illegible], xã Phù-Trì
Phúc-yên.

SINH, TỬ, GIÁ THÚ

SINH

Lê-văn-Thư con M. Lê-văn-Cư, 25 tuổi, làm bếp, ở 1 Bd Rollandes.

Nguyễn-thị Jeanne con Mme Louise Ng-thị-Hai, 25 tuổi, làm nhà buôn, ở 138 đường Huế.

Vũ-thị-Hồi, con M. Vũ-đình-Quế, 24 tuổi hội họa, ở 214 Boeckmans Nord.

Nguyễn-thị-Đương, con M. Nguyễn-viết-Tước, 26 tuổi, làm thợ, ở hàng Bún.

Nguyễn-thị-Tý, con M. Nguyễn-văn-Vượng, 21 tuổi, làm bếp, ở 121 hàng Bún.

Phan-thị-Tít, con M. Phan-văn-Vân, 21 tuổi, làm ruộng, ở 85 hàng Gai.

Nguyễn-thị-Vân, con M. Nguyễn-văn-Mễ, 48 tuổi, thợ may, ở 73 đường Huế.

Trần-văn-Tú, con M. Trần-văn-Triệu, 42 tuổi, ở 20 cửa Nam

Phạm-văn-Nia, con M. Phạm-văn-Thuật, 34 tuổi, thợ mộc, ở ngõ Sinh-từ.

Nguyễn-thị-Nương, con M. Nguyễn-văn-Phương, 32 tuổi, gác cổng, ở 48 hàng Gai.

Ngô-văn-Phúc, con M. Ngô-văn-Tảo 40 tuổi, lính, ở 13 đường 75.

Nguyễn-thị-Hiếu, con M. Nguyễn-văn-Mão, 24 tuổi, ở 28 hàng thiếc.

TỬ

M. Phạm-v-Long, 63 tuổi, 17 hàng thuốc Bắc.

Mme Tạ-thị-Hoàn, 75 tuổi, ở 18 đường Gia-long

M. Tchong-Foo (Khách trú), 49 tuổi, làm nghề thủy tinh, ở 4 Nguyễn-duy-Hàn.

M. Nguyễn-văn-Mai, 65 tuổi, ở 49 hàng Bè.

M. Lê-văn-Tường, 24 tuổi, thợ may, ở 16 phố Đồng-khánh.

Melle Phạm-thị-Lợi, 7 tuổi, con M. Phạm văn-Xuân, ở 30 hàng Dầu.

Mme Vũ-thị-Huệ, 32 tuổi, buôn bán, ở 7 hàng Khoai.

Các cuộc vui tối nay

Cinéma Palace: Le Beau Brummel
Cinéma Tonkinois: Le joueur d'échecs
Cinéma Pathé: Mademoiselle Josette, Ma femme
Xiếc Việt-nam

MỘT CỬA HÀNG
Hiếu Hỉ đối-trướng
làm rất lịch-sự và rất mau chóng
Nên thửa tại hiệu: BÁC-VĂN
125, phố hàng Bông
7.790

Tin-tức về việc thương-mại

GIÁ THÓC GẠO:

Gạo hạng nhất một tạ		10$80
— nhì	—	10 40
— ba,	—	9 70
Thóc hạng nhất,	—	6 40
Bắp ngô —	—	6 50

GIÁ BẠC

Bạc Nhà-nước: 11 f. 30

TIN TÀU

Tàu *Jamaïque* ở Haiphong đến ngày 12 Septembre sẽ chạy sang Pháp, ghé Saigon

Tàu *Bougainville* đã ở Saigon chạy đi Barghol. Tourane và sẽ tới Haiphong ngày 13 Septembre

Tàu *Amboise* đã ở Marseille chạy ngày 14 Aout sang Đông-dương.

Tàu *Dalny* đã ở Singapore chạy ngày 3 Septembre đi Saigon.

Tàu *Angers* ở Marseille chạy ngày 9 Aoû sang Tàu và Nhật

Tàu *Pei Ho* ở Haiphong đến ngày 16 Septembre sẽ chạy đi Saigon, Colombo, Port Said, Oran, Le Havre, Dunkerque và Anvers.

Tàu *Cap Padaran* đã ở Marseille chạy ngày 30 Aout đi Port Saïd

Tàu *Menado Maru* tới Haiphong ngày 8 Septembre à đến ngày 11 Septembre sẽ chạy đi Hongkong, ghé Pakhoi và Hoihow

Tàu *Chekiang* ở Haiphong đến ngày 8 Septembre hồi 14 giờ sẽ chạy đi Shanghai, ghé Pakhoi, Hoihow và Swatow.

CÁC VIỆC LĨNH TRƯNG VÀ ĐẤU GIÁ

Ngày 7 Septembre 1929, hồi 10 giờ. — Tại nhà Học-chính đấu-giá in Bulletin général de l'Instruction publique trong một năm, kể từ ngày 1er Octobre 1929.

Điều-lệ để tại nhà Học-chính và ở phòng Thương-mại Hanoi.

Ngày 16 Septembre 1929 hồi 15 giờ. — Tại nhà Thương-chính ở Hanoi và ở Saigon, đấu giá mua 80.000 kilos than lá (laiton en feuilles).

Điều lệ để tại phòng ba nhà Thương-chính ở Hanoi, phòng kế-toán Haiphong và Saigon.

Ngày 17 Septembre 1929. hồi 15 giờ — Tại nhà Thương-chính Hanoi đấu-giá mua các đồ dùng trong phòng giấy và đấu giá Papiers Pot Couronne, Tellière et Emballage dùng cho nhà ấy trong năm 1930.

Điều lệ để tại nhà Thương-chính Hanoi và Haiphong.

Ngày 18 Septembre 1929, hồi 15 giờ. — Tại nhà Thương chính Hanoi, đấu-giá mua các sổ-sách dùng cho nhà ấy trong năm 1930.

Chia làm 3 lots

Điều-lệ để tại nhà Thương-chính Hanoi, và Saigon.

Ngày 21 Septembre 1929 -- Tại sở Binh-lương Hanoi, đấu giá làm tại đồn Thông: 1· một cái nhà cho các lính ốm nằm, 2· một cái bếp và một cái kho.

Điều lệ để tại sở Pháo thủ Hanoi.

Ngày 1er Octobre 1929, hồi 16 giờ. -- Tại sở Lục lộ Bắc-kỳ, ở Hanoi, đấu giá mua nhựa « Asphalte » để trải trên các đường thuộc địa và trong xứ trong năm 1930.

Ký quỹ tạm 2000$00.

Điều lệ để tại sở Công-chính Hanoi, và sở Hàng-hải Haiphong

Ngày 9 Octobre 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Hỏa-xa Vinh đấu giá làm đường và nhà ở về lot thứ tư (từ km 0 + 480 đến 16 + 000 T. K) đường Tân-ấp Thakhek.

Ký quỹ tạm 6.500 $

Điều lệ để tại sở Hỏa-xa Vinh, sở Công-chính Hanoi, sở Công-chính Saigon.

Ngày 28 Novembre 1929 hồi 9 giờ. — Tại sở Hỏa-xa ở Hanoi, đấu giá mua 40.000 kilos dầu dùng cho các máy của sở-hỏa xa đạo bắc: 30.000 kilos nộp tại Hanoi, và 10.000 kilos nộp tại Tourane.

Điều lệ để tại sở Hỏa-xa Hanoi, sở hàng hải Haiphong, và sở Hỏa-xa Tourane.

SƠ-HỌC ĐỊA-DƯ
Đông-Pháp — Bắc-kỳ
Trung-kỳ — Nam-kỳ
Dùng trong các lớp Sơ-đẳng các trường Pháp-Việt và nhất là cho học-trò đi thi bằng Sơ đẳng yếu-lược
PHẠM-HUY-LỤC Soạn
Có địa-đồ Đông-pháp toàn-thể và địa-đồ riêng từng xứ
Giá bán: 0$50 — Tiền cước: 0$20
Bán tại bản-quán và các hàng sách

ĐÃ XUẤT BẢN TOÀN BỘ 21 QUYỂN:
« NHỮNG KẺ KHỐN NẠN »
(LES MISERABLES)
Của ông: Victor Hugo
Nguyễn-văn-Vĩnh, dịch-thuật
VĂN PHÁP VÀ VĂN QUỐC-NGỮ ĐỐI NHAU
Phần thứ nhất: 5 *quyển, giá*: 2$40
— *hai*: 4 *quyển, giá*: 2.05
— *ba*: 3 *quyển, giá*: 1.85
— *tư*: 5 *quyển, giá*: 2.55
— *năm*: 4 *quyển, giá*: 2.25
Cộng: 21 *quyển, giá*: 11.10
Giá bán toàn bộ 21 quyển: Mười đồng (10$00)
Tiền cước gửi Recommandé, mỗi quyển. 0.30
— *cả 21 quyển làm hai gói* 1.00
Bán tại Bản-quán

Ai có máy móc hỏng thì nên đến:
. . . .
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Lưu thanh tốt nhất bán và cho thuê ở:
Etablissements Indophono
Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn đi giầy đẹp tất đẹp thì nên đến:
G. M. R.
Demange
Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai không có vốn buôn bán làm ăn thì nên đến:
Banque de l'Indochine
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

[illegible] tốt nhất thì có những:
Hiệu Nestlé
. . . .
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Xe đạp tốt nhất thì có:
MM. Deleule & Detouillon
Debiolle
Trúc-Thành
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồng hồ bút máy thì nên đến:
G. M. R.
Phúc-Vinh
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn già hóa trẻ ăn uống như thường thì nên đến:
Hiệu giồng răng
Trần-quang-Minh
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ đạc thì nên đến:
G. M. R.
Nhà tăm tắm
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn uống rượu, hút thuốc lá, xơi đồ hộp thì nên đến:
G. M. R.
L. U. C. I.
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn thửa câu đối phúng mừng thì nên đến:
. . . .
. . . .
Xem cáo-bạch [illegible]

Ai muốn tiêu khiển buổi tối thì đi xem:
Cinéma Palace
Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Chè ngon nhất thì hiệu:
Ninh-Thái
Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn dùng thuốc tây thì nên đến:
Pharmacie Montés (Nhà ba chuông)
— Chassagne (Phố hàng Khay)
— Gillet (Vinh)
M. Hélary (Haiphong)
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có bệnh thì nên đến phòng khám bệnh.
Quan Đốc-tờ: Loubet
— Piquemal
— Flot
Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai có đồ cũ và quốc trái muốn bán thì nên đến:
Hiệu Đức-Long
Hoàng xuân Lan
Xem cáo bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn săn bắn thì nên đến:
MM. Deleule & Detouillon
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn làm nhà xây bằng gạch tốt thì nên đến:
. . . .
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn sắm đồ vàng bạc ngọc ngà thì nên đến:
G. M. R.
Perroud
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Khăn mũ đẹp thì có:
Hiệu Hai Chinh
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

Ai muốn xem tiểu-thuyết, mua giấy bút thì nên đến:
Tân Dân Thư Quán
Xem cáo-bạch ở tờ báo chính ra buổi chiều, giá bán lẻ 2 xu.

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Paiement en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài [illegible] những tiền [illegible] ở, còn thì bản-quán không nhận [illegible] bằng con-niêm cả.

Số 11

THẤT-QUỐC-CHÍ

七國誌

(Tôn, Bàng diễn nghĩa)

孫龐演義

Lịch-sử tiểu-thuyết

(Truyện này mới đọc tưởng là hoang-đường, nhưng thật tả được hết cái tâm lý của một hạng người có lòng ích kỷ)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Bàng-quyên mới hỏi tên ngục-tốt rằng:

— Có phải triều-đình đang treo bảng cầu hiền, để cầu lấy người phá vỡ quân Tề phải không?

Tên ngục-tốt nói:

— Mi hỏi làm chi! Cái tội của mi, sắp chết đến nơi, mi còn hỏi làm chi cho vô ích!

Bàng-quyên nói:

— Không phải tôi nói chuyện phiếm đâu! Số là tôi có vào trong núi Vân-mộng, học tập vũ-nghệ của Quỉ-cốc tiên-sinh, binh-thư trận-pháp đều đã thông-hiểu. Nay tôi muốn đem cái tài-lọc của tôi ra giúp vua dẹp giặc, phá vỡ quân Tề, để khỏi phụ cái công học-tập bấy lâu ở trong núi Vân-mộng.

Tên ngục-tốt nói:

— Nếu chú đã có học tập vũ-nghệ của Quỉ-cốc tiên-sinh thì để tôi làm ơn mà tiến cử cho.

Tên ngục-tốt liền vào nói với thủ-ngục-quan. Thủ-ngục-quan tâu trình vua Ngụy sai người vào trong ngục gọi Bàng-quyên ra. Bàng-quyên vào quì ở trước sân rồng, vua Ngụy phán hỏi rằng:

— Nếu nhà-ngươi đã học-tập vũ-nghệ của Quỉ-cốc tiên-sinh thì nay ta cho nhà-ngươi ra đánh quân Tề, phỏng nhà-ngươi có phá vỡ được quân Tề hay không?

Bàng-quyên tâu rằng:

-- Muôn tâu bệ-hạ! Không phải kẻ hạ-thần dám nói khoe, nhưng Điền-kị nước Tề kia, quả không phải là tay đối thủ với kẻ hạ-thần. Kẻ hạ-thần xin đánh cho Điền-kị không có đường mà chạy.

Vua Ngụy nói:

-- Nếu phá vỡ được quân Tề thì ta sẽ cho nhà-ngươi làm phò-mã.

Nói xong, tức thì truyền bảo nội-thị lấy một bộ giáp vàng ban cho Bàng-quyên. Bàng-quyên mặc giáp lên ngựa, đem quân ra cửa thành. Có thám-tử phi báo tướng Tề là Điền-kị, Điền-kị liền cùng hai tướng tiên-phong là Tu-văn-long và Tu-văn Hổ đem quân ra đối-địch.

Khi hai bên giáp trận. Bàng-quyên cất cao tiếng lên mà hỏi rằng:

— Người nào là Điền-kị? nên ra nộp mình đi!

Điền-kị nói:

— Chẳng hay nhà-ngươi là ai mà dám nói khoác như thế?

Bàng-quyên nói:

— Ta là một bậc anh-hùng nhất đời, tên gọi Bàng-quyên đây!

Hai bên cùng thúc quân tiến đánh, đánh từ buổi trưa cho đến buổi tối, cả thảy hơn 50 hợp mà chưa phân thắng bại.

HỒI THỨ IV

Bàng-quyên giao-chiến với quân Tề từ trưa đến tối, Điền-kị cùng Tu-văn-long và Tu-văn-hổ đều đã có ý mỏi-mệt. Bàng-quyên giả-cách quay ngựa lui chạy, Điền-kị không biết là kế, tức thì thúc ngựa đuổi theo.

Bàng-quyên cắp ngang ngọn đao, rồi cầm cái dây Hồng-cầm tung lên trên cao, rơi trúng vào mình Điền-kị, làm cho Điền-kị phải ngã ngựa. Bàng-quyên bắt sống được Điền-kị, đem về nộp vua Ngụy.

Bàng-quyên quì xuống tâu rằng:

— Muôn tâu bệ-hạ! Kẻ hạ-thần nhờ cái hồng-phúc của bệ-hạ, đã dùng dây Hồng-cầm mà bắt sống được Điền-kị là chủ-tướng của quân Tề.

Vua Ngụy mừng-rỡ xiết bao, truyền đem Điền-kị giam vào trong ngục, để đợi khi vua Tề có chịu dâng thư xin hàng, bấy giờ sẽ tha cho Điền-kị về nước. Hai tướng tiên-phong bên quân Tề thấy chủ-tướng bị bắt, vội-vàng rút quân về nước.

Hai tướng vào tâu với vua Tề rằng:

— Muôn tâu bệ-hạ! Quan chủ-tướng họ Điền phụng mệnh đem quân sang đánh Ngụy, hiện đã thắng luôn được hai trận, đến trận thứ ba thì bị Bàng-quyên lập kế dùng dây Hồng-cầm mà bắt sống.

Vua Tề hỏi rằng:

— Vậy thế hiện nay Điền-kị sống chết thế nào?

Tu-văn-long nói:

— Kẻ hạ-thần đã sai người dò-thám thì hiện còn giam ở trong ngục.

Vua Tề truyền họp các quan văn-vũ triều-thần lại để thương-nghị. Vua Tề phán rằng:

— Nay ngự-đệ là Điền-kị bị quân Ngụy bắt sống, đem giam ở trong ngục, vậy các quan văn-vũ triều-thần, ai có mưu-kế gì để cứu sống cho ngự-đệ được không?

Quan thượng-đại-phu là Bốc-thương quì xuống tâu rằng:

— Nếu bệ-hạ chịu viết thư xin hòa và đem lễ-vật sang cống vua Ngụy thì tất vua Ngụy cũng tha cho ngự-đệ.

Vua Tề chuẩn-tấu, liền viết một bức thư xin hòa, sai quan thượng-đại-phu là Bốc-thương đem lễ-vật sang nói với vua Ngụy. Bốc-thương vào tâu với vua Ngụy rằng:

— Muôn tâu đại-vương! Ngự-đệ nước Tề tôi là Điền-kị, chót lòng gây việc trông gai, súc phạm đến thiên-uy, đã bị bắt, nay tôi vâng mệnh vua Tề tôi sai đem hàng-thư và cống-lễ sang dâng đại-vương, dám xin đại-vương mở lượng hải-hà mà tha cho ngự-đệ nước tôi được về nước thì từ đây về sau, nước tôi sẽ xin hàng năm cống-niến, không bao giờ dám trái ước.

Vua Ngụy mở bức hàng-thư ra xem, đã toan tha cho Điền-kị về nước. Bàng-quyên quì xuống tâu rằng:

— Muôn tâu bệ-hạ! Xin bệ-hạ nghĩ lại cho kỹ. Điền-kị là em vua Tề, nay được về nước, tất sao cũng đem quân đi đánh báo thù. Thế thì bệ-hạ đã tha tội chết cho hắn, cũng nên phải trị tội sống cho hắn biết sợ. Chi bằng ta cắt râu hắn đi, và bôi phấn vào mặt, bấy giờ sẽ tha cho về, khiến các nước láng diềng nghe biết việc này, đều phải sợ cái thiên-uy lẫm-liệt của nước Ngụy.

Vua Ngụy chuẩn-tấu, sai người vào ngục, đem Điền-kị ra, cắt râu bôi phấn vào mặt, rồi mới tha cho về nước. Lại nói chuyện con gái vua Ngụy là Thụy-liên công-chúa, tuổi vừa đôi tám, mặt hoa da ngọc. Vua Ngụy truyền chọn ngày lành tháng tốt, để cho Bàng-quyên làm phò-mã, lại phong cho làm Vũ-âm-quân, trấn Ngụy phi-hổ đại-nguyên soái, và ban cho ngọc-đái cùng bảo-kiếm.

Một hôm, vua Ngụy ra ngự triều, bảo Bàng-quyên rằng:

— Quả-nhân được nhà-ngươi, khác nào như trong núi có con mãnh-hổ, các nước dẫu mạnh, cũng không nước nào dám trêu ghẹo. Nay ta muốn nhân cái cơ-hội này, mà làm bá-chủ cả các nước chư-hầu, nhà ngươi nghĩ thế nào?

Bàng-quyên nói:

— Muôn tâu bệ-hạ! Ngày nay mới có một nước Tề thần-phục nước ta, ngoài ra còn có Tần, Sở, Yên, Hàn và Triệu nữa, vậy ta chớ nên khinh-thường. Nay xin bệ-hạ cho phép kẻ hạ-thần lập một tòa nhà lớn ở giữa nơi đế-thành này, trong treo cái đại-ngôn-bài, hiểu-dụ cho các nước chư-hầu đều biết rằng hạn trong ba năm, nước nào cũng đem lễ-vật đến tiến cống nước Ngụy ta, nếu không thì ta sẽ đem quân đến đánh.

Vua Ngụy theo lời, cho Bàng-quyên được treo cái đại-ngôn-bài ở giữa nơi đô thành.

(Còn nữa)

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mô-ne,
15 chân-kính
Mặt và kim
có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá . . . . 11$50
Bán tại hiệu:
A. PERROUD (Nhà xanh)
19, Phố Paul Bert, — HANOI

Nhà Giồng-Răng

Trần-Quang-Minh

199, Rue du Coton, 199
Tonkin Hanoi

THỜI GIÁ BẤT ĐỘNG

Ngài nào có giấy quốc-trái, hoặc giấy cổ phần của các nhà nông, thương, kỹ-nghệ, bất cứ của Đại-pháp, hay của Ngoại-quốc mà muốn bán xin mời lại nhà tôi, chiếu theo thời giá, sao cũng được giá cao.

Nay kính mời,
ĐỨC-LONG-HIỆU
90, Phố Mã-mây, Hanoi

Những thứ mới sang

Quần áo và giầy trẻ con *đủ các mùi kiểu rất đẹp.*

Bít tất *các ông và các bà cũng là* sà-phòng nước hoa *thượng hảo hạng xin mời các qui-khách chiếu cố.*

V. DEMANGE HANOI

Thụt thuốc này chữa tiệt bệnh lậu rất trông, thông tiểu tiện, hết mủ ngay, không buốt; thụt ngày 3 lần: sáng, chưa, tối.

ĐÃ XUẤT BẢN:

TRUYỆN MAO-NHÂN

(LES AGOUGLOUS)

Dịch-giả: PHÙNG-HUY-BÍCH

Giá bán	0$25
Tiền cước gởi Recommandé	0$13

Bán buôn và bán lẻ tại bản-quán.

Bán tại: **PHARMACIE CHASSAGNE**
59, RUE PAUL-BERT, HANOI

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Rùa rùa khiếu oan

(Bao-công kỳ án)

(Tiếp theo)

Tôn-thị nghe nói thất kinh rụng rời sai người nhà ra bãi cát sông Biện-hà thăm. Mấy tên người nhà ra thăm thử nhận mặt cái tử-thi ấy không giống Cát-Hồng, mà xem đến cái túi gấm đeo ở ngang lưng thì y như của Cát-Hồng thật. Bèn cởi lấy cái túi gấm ấy về báo với Tôn-thị rằng:

— Thi thể chủ-nhân ngâm nước đã lâu, diện mạo đã chương to mà nát nát, không thể nhận được. Chỉ nhận được cái túi gấm đeo ở ngang lưng là đích xác mà thôi. Chúng tôi đã cởi lấy đem về đây trình chủ mẫu biết.

Tôn-thị trông thấy cái túi gấm ấy khóc mà nói rằng:

— Cái túi gấm này tự thân-mẫu ta may cho ta. Chồng ta ra ngoài buôn bán vẫn thường đem đi. Nay thấy đeo ở lưng tử thi, thì hẳn là chồng ta đấy thôi, không còn nghi ngờ gì nữa.

Cả nhà nghe sau nói ấy, đều thương Cát-Hồng mà khóc ầm lên. Tôn-thị sắm quan tài sang để khâm liệm đến Biện-hà mang tử thi ấy về mai táng.

Đến khi nhà họ Cát làm tang ma chai tiến đã xong. Đào-hưng đến nói an ủy Tôn-thị rằng:

— Người đã mất rồi không thể nào lại sống được nữa. Nếu thương nhớ lắm, chỉ thêm bệnh thôi. Tôn tẩu chớ nên nghĩ đến sự phiền, cũng nên bán sầu mua vui, để dạy nuôi cháu bé chóng nên thân người, cho cửa nhà vui vẻ.

Tôn-thị nghe lời an ủy lấy làm cảm tạ. Từ đấy trở đi, an phận thủ tiết nuôi con.

Một hôm Bao-công đi thanh-tra các tỉnh, đến Tích-giang, vào nghỉ trong nhà trạm, chợt thấy một con rùa lên ở ngoài đi vào, cứ giương mắt lên trông, muốn nói nhưng không nói được, tựa hồ như có ý khiếu oan việc gì? Đoạn lại bò ra.

Bao-công lấy làm quái dị, sai công bài đi theo con rùa ấy. Đi ước hai dặm, đến một cái giếng, rùa liền nhảy xuống giếng. Mấy tên công bài về bẩm với Bao-công. Bao-công nói trong cái giếng ấy tất có duyên-cớ gì chứ không sai. Bèn sức cho người bản-xứ, mắc thang xuống giếng ấy khám. Chúng xuống giếng khám, mò thấy một cái tử thi, đưa lên bờ giếng, mọi người đến xem, thấy tử thi vẫn còn nhan sắc vẫn như người sống. Bao-công hỏi mọi người có ai quen biết người chết ấy không?

Mọi người làng đứng xem đông cả đấy, đều khai rằng không ai quen biết cả.

Bao-công sai khám trong mình tử-thi ấy, thì thấy có giấy viết tên họ cùng niên canh quán chỉ Cát-Hồng rất là minh bạch. Bao-công bèn sai bắt thân-nhân nhà Cát-Hồng đến hỏi rằng:

— Có phải Cát-hồng ngã xuống giếng không?

Các thân-nhân nhà họ Cát đều khai rằng:

— Cát-Hồng tháng trước đi qua sông Biện-kinh chết đuối, Bao-công lấy làm ngờ nói rằng:

— Người nói Cát-Hồng chết đuối ở sông Biện-hà, nay lại thấy Cát-Hồng chết đuối ở đáy giếng. Có lẽ đâu chỉ một người chết hóa thành hai tử-thi ở hai nơi được.

Bèn gọi Tôn-thị đến hỏi, Tôn-thị cũng khai như mọi người thân-nhân đã nói. Bao-công sai lính đưa Tôn-thị đến trông cái tử thi ở trên bờ giếng. Tôn-thị đến nơi, nhận quả là chồng, òa lên khóc rất là đau đớn. Bẩm với Bao-công rằng:

— Tử-thi này chính thực là chồng con.

Bao-công hỏi sao mày lại nhận người chết đuối ở sông Biện-hà là chồng.

Tôn-thị bẩm:

— Vì trông thấy cái túi gấm của chồng con đeo ở lưng người chết đuối trong sông Biện-hà cho nên mới nhận.

Bao-công sai khám trong lưng tử-thi Cát-Hồng xem có thấy túi gấm không, thì không thấy có. Mới hỏi Tôn-thị rằng:

Cát-Hồng trước kia vì có việc gì đi đâu mà ngã xuống giếng?

— Tôn-thị kể lại lịch Đào-Hưng cùng với Cát-Hồng đến Đông-kinh buôn bán bẩm lên minh bạch.

Bao-công nghe xong nói rằng:

— Nếu vậy thì tất là Đào-Hưng mưu giết Cát-Hồng, rồi cởi lấy túi gấm mà buộc vào tử thi người khác, để che mắt thế gian. Liền sai hai tên công sai bắt Đào-Hưng đến hỏi. Hưng trước còn không nhận. Sau thấy chúng khiêng tử-thi lại tận trước mặt trông nguyên như người còn sống, bất giác sợ hãi hết hồn, không biết cãi sao được. Liền thú nhận ngay rằng:

— Nhân đi qua quãng đường vắng, đẩy Cát-Hồng xuống giếng.

Bao-công lấy khẩu cung xong, kết án Đào-Hưng khép vào tử tội. Tịch ký gia sản nhà Đào-Hưng cấp cho Tôn-thị.

Bao-công hỏi Tôn-thị rằng:

— Chồng mụ sinh thời có âm đức gì, mà có con rùa đến khiếu oan cho.

Tôn-thị bẩm:

— Chồng con khi còn sinh thời, có mua được con rùa lớn, đem phóng sinh xuống đầm Long-vương. Có lẽ con rùa ấy báo đức mà khiếu oan giúp.

Bao-công than rằng: Giống vật còn biết nhớ ân. Người mà phụ nghĩa sao bằng loài vật.

Tôn-thị lễ tạ Bao-công xong, đem thi thể chồng về, làm lễ mai táng.

Về sau con trai Cát-Hồng là Cát-Minh học hay chữ, đỗ sớm làm quan đến Tiết-độ-sứ.

Thanh-Bằng dịch-thuật

"Các quan công nhận là tốt nhất"

Có nhiều thứ rượu bắt trước rượu Tonique Tonkinois, nhưng rượu Tonique Tonkinois vẫn tốt hơn cả.

Bán tại nhà thuốc Montès nhà ba chuông, 54, Phố Paul-Bert Hanoi.

AI LÀ NGƯỜI BẮC KỲ CŨNG CẦN PHẢI BIẾT.

Một quyển sách có 3 đạo nghị định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ:

1° *Ngạch thuế-thân ở Bắc-kỳ sửa đổi lại.*

2° *Việc khẩn đất ở miền trung du và thượng-du Bắc-kỳ.*

3° *Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại.*

Mỗi quyển	0$15
Tiền cước thường . .	0,05
Tiền cước Recommandé thêm	0,10

Thư và mandat gởi cho:

M. LÊ-NGUYÊN-ÚC
61-63, Rue du Coton
HANOI

NHỮNG LỜI RAO VẶT

(Les Petites Annonces classées du T-B-T-V.)

[illegible]

Đồn-điền, ruộng, trại

(Concession, rizières, propriétés rurales)

Có một cái nhà nghỉ mát ở Tam-đảo muốn bán. Hỏi tại Mme Bocarno Tam-đao. 7.840

Muốn bán một cái trại rộng 1.706 m2 trong có nhà gạch, hỏi tại số 5 phố Neyret, Hanoi. 7.846

Muốn bán một thửa ruộng liền khu 250 mẫu ở phủ Nam-sách Hải-dương; cấy được cả hai mùa, rất tiện nước, giá 120 $ một mẫu.

Hỏi hay viết thơ về số nhà 5, ở Rond point de France, Haiphong. 7.850

Bán lại cửa hàng

(Cession de fonds de commerce)

Hôtel muốn bán. Hỏi tại bản quán. 7.820

Đồ-đạc

(Mobiliers)

Muốn bán đồ bày buồng ngủ bằng gụ, có những thứ sau này: 1 cái tủ, 1 cái giường nằm, 1 cái bàn cạo mặt, 2 cái ghế giựa nhớn.

Hỏi tại: 18, phố Jean Saler, từ 11 đến 12 giờ. 7.851

Tìm người làm

(Offres d'emplois)

Cần một người làm vườn giỏi, biết giồng hoa và các thứ rau đậu.

Hỏi tại: M. Goy Donanes et Régies Lục-nam. 7.841

Lạc con

(Mục này đăng không lấy tiền)
(Enfants égarés)

AI BIẾT BẢO GIÙM

Tên tôi là Trần-đình-Oanh ở Thổ-khối, Gia-lâm; tôi có người vợ tên là Đinh-thị-Biện, 25 tuổi người dong dỏng cao, mặt hơi rỗ mặc áo đồi vai, ẵm con bé cháu gái lên ba tuổi, con bé cháu đeo khóa bạc và đôi khuyên Mỹ-ký, mặc cái áo đâm con, đầu có thiên bạch, đi từ hôm 3 tháng 6 ta.

Ông bà nào biết cháu ở đâu xin làm ơn viết thư cho tôi, tôi xin cám ơn lắm, không bao giờ tôi dám quên ơn ấy.

Trần-đình-Oanh
7.839 lính trạm Gia-lâm.

Lặt vặt

(Divers)

MẤT BÍM

Hôm mười bốn tháng bảy ta tức là (18-8-1929), tôi có đáp xe điện từ Hà-đông lên Bưởi, rồi lại từ Bưởi về bờ-hồ, rồi đi xe về chùa, khi lấy tiền giả tiền xe, thì cái bím đã đi đâu mất từ lúc nào. Tôi đã có trình sở cẩm hàng Trống.

Vậy tôi có mấy lời đăng lên báo, hoặc ông bà nào nhặt được, ở đâu xin làm ơn mang nộp sở cẩm hàng Trống cho tôi, hoặc mang lại chùa Trường-tín phố hàng Chuối cho tôi, tôi xin hậu tạ.

Trong bím tôi chỉ có một món tiền ấy tôi xin biếu, tôi cần nhất là giấy má vặt và thẻ thuế thân năm 1929. Những giấy má ấy về người khác thì không dùng được, và có thiệt cho tôi.

7.842 Nhà Sư chùa Trường-Tín.

SIROP DOMART

Thuốc thần hiệu trị các chứng ho: như ho cam, ho gió, ho đau cuống phổi, ho siễn, ho khan, ho từng cơn.

CÁCH DÙNG

Người lớn cứ cách 2 hay 3 giờ uống một thìa to; trẻ con từ 10 tuổi giở lên cách 2 hay 3 giờ uống một thìa con (cuiller à café).

Uống sau bữa cơm.

PHARMACIE MONTÈS
= 54, Rue Paul Bert - HANOI =

Xà-phòng Cadum

Một thứ xà-phòng tinh hảo mà không có chất rát da như xà-phòng Cadum rất cần để giữ vệ-sinh cho ngoài da.

Dùng nó lại con lợi nữa, vì rằng nó không thấm nước, nó khô mãi cho nên dùng được đến hết, không phí phạm chút nào.

Bán tại: **PHARMACIE CHASSAGNE**
59. RUE PAUL-BERT. HANOI

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul-Bert — Hanoi
Même Mon à Saigon: GRANDS MAGASINS CHARNER

Thứ thuốc lá tốt nhất
của nước Pháp

NGON
GIỌNG

Cigarettes
MARINA
Ambrées
mỗi gói
0$10

HÚT
THƠM THO

Thuốc điếu
MARINA
Ambrées
mỗi gói
0$10

Ai đã hút thuốc lá tất phải thích

Trung Bắc Tân Văn

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đầu nai)

Phần nhiều người chết vì bệnh thương-hàn và bệnh ho lao, thực hai bệnh ấy đáng ghê đáng sợ, vì làm cho hao mòn nòi giống của chúng ta: ấy là bệnh hao mòn vậy. Bệnh ấy người ta thường không đề phòng mấy, khi mới phải cũng không lấy gì làm nặng, sau dần dần nó làm cho yếu các phủ tạng và làm cho giảm bớt cả chân huyết đi nữa. Nếu khi có bệnh thời-khí nào xảy ra thì người khỏe còn có thể chống lại được, chứ người đã bị bệnh hao mòn này chắc là mắc phải.

Vậy thì nên dùng thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai). Dùng thuốc này thì da mặt xanh, sức lực lại khỏe mạnh, công việc lại muốn làm ăn như thường, ăn uống dễ tiêu, khỏe mạnh lạ lùng.

Chỉ dùng vài lọ *Dragées Rabuteau*, thì chẳng còn sợ gì bệnh hao mòn nữa.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

3045

ÓC KÉM HUYẾT
SINH RA KÉM NGỦ, LO NGHĨ

AI LÀ NGƯỜI
KÉM HUYẾT, BẠI-DƯƠNG
KIỆT-LỰC

Ai là người trí não suy đồi! Sao lại chịu cho sức một ngày một suy, một ngày một kém ngủ, kém, trí ký-ức, kém nghị lực đi, đến nỗi thành ra một người vô dụng?

ELIXIR ZIDAL

là thuốc bổ đào mỹ tửu, làm cho óc suy đồi hoàn lại như cũ, làm cho tinh thần phấn khởi, sức lực dồi dào, thực làm cho người ốm tái-sinh lại.

Nhà chế-tạo:
Bác-sỹ SALLES, 11, Boul. de Strasbourg, PARIS
Có bán ở các hiệu thuốc tây

Agents d'Annonces en Europe
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succrs
3, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

CÁC BỆNH SỐT-RÉT

Chỉ uống
một
liều thuốc

Antidote
Malaria
Philippe

là thuốc đã kinh nghiệm tại các nhà thương ở nước Pháp, ở Algérie, ở Grèce (Hi-lạp) và ở phương Đông, v. v..., chuyên trị bệnh huyết-hư, chóng lại-nghĩ và không phải-lại.

Có bán tại các hàng bào-chế tây.
Phòng thí nghiệm quan
Dr PHILIPPE ở LYON (France).

Agences d'annonces en Europe:
SOCIÉTÉ MUTUELLE
de Publicité
14, RUE ROUGEMONT,
PARIS (IXe)

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. [illegible]

J'offre aux Lecteurs et Lectrices
la possibilité de faire agrandir
LEURS PORTRAITS DE FAMILLE

Il suffit d'envoyer une photo, soit individuelle ou groupe sur lequel on spécifiera la personne que l'on désire faire reproduire à M. P. FLAMENT, artiste-portraitiste, 51, r. Ordener, Paris (18e), qui vous retournera, avec l'exemplaire intact, un agrandissement 30×40 d'un fini et d'une ressemblance irréprochables prêt à être encadré, au prix de 30 fr. rendu franco à domicile avec emballage solide et bien conditionnés. Délai 10 jours environ — Mes travaux sont les plus artistiques, les plus ressemblants les moins chers de tout Paris. Ma devise est: Travail, Loyauté, Honnêteté.

ALLO!..... Hàng ngày ta thường nghe vô-tuyến điện thoại vì ta thường thấy bao nhiêu sự mới lạ của đĩa hát « **VICTOR** » chạy bằng điện Hanoi–Huế–Saigon–Laos.

ÉTABLISSEMENTS INDOPHONO

Đại-lý độc-quyền Hanoi - Haiphong

RƯỢU
GENTIANE SUZE
CHẾ
BẰNG SÂM
Uống bổ và mát

Bán tại: L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xà, Saigon, Pnom-Penh.

3007

Đại-tiện taó-sáp sinh ra nhiều bệnh.
Nếu muốn chánh khoỉ, xin dùng:
thứ thuốc **VÉRITABLES "GRAINS de SANTÉ du Docteur FRANCK"**

VÉRITABLES
GRAINS
de Santé
du docteur
FRANCK

In theo đúng tờ dấy hiệu.

RẤT THẦN HIỆU
RẤT TIỆN
RẤT DẺ

Bán ở khắp các hàng bào-chế tây.

Bán tại: **PHARMACIE CHASSAGNE**
59. RUE PAUL-BERT. HANOI

A. C. R. I. C.

ĐẠI-LÝ CÔNG-THƯƠNG ĐẰNG HỘI
2, Boulevard Rollandes, Hanoi

Bản hội đặt máy, lắp máy và bán các thứ máy như sau này:

MÁY
- Tát nước,
- Xay gạo, xay bột
- Bơi thuyền, bơi xuồng, chở phà,
- Điện chạy đèn,
- Cưa, máy khoan,
- Hầm than,
- Làm nước đá,
- Làm gạch, v. v.

Máy chạy bằng dầu đặc, dầu hỏa, dầu săng, điện khí, than, củi, v. v.

Bản hội bán buôn cả các thứ hàng tạp hóa

AI MUỐN MUA xin mời đến sở bản hội. Hoặc giả tiền ngay, hoặc giả dần; hay thuê cũng được.

Một thứ nước-chanh nhuận-tràng

Muốn chế một thứ nước chanh nhuận-tràng rất dễ, chỉ đổ một chai POUDRE DE ROGÉ vào một chai nước lã, thì được nước chanh có bọt, hay là dùng một cái lọ đất, lọ sứ, mà đổ một nửa lít nước sôi vào, thì có nước chanh không bọt. Không thứ nước kim-thạch nhuận-tràng nào, tốt bằng thứ nước mình tự chế lấy ở nhà bằng:

POUDRE DE ROGÉ

Chế bằng Citrate de Magnésie

là một thứ nhuận-tràng êm-ái, khỏe người vị ngon, mà các danh-y như các giáo-sư Soubeiran, và Bouchardat, ở trường bào-chế, và trường y-học, khuyên nên dùng. Những người không chịu được các thứ nước nhuận-tràng thường dùng, mặn, đắng, lợm giọng, mà được biết thuốc này vừa dễ dùng, vừa công-hiệu, mà tì vị yếu mạnh thế nào dùng cũng được, tất là lấy làm hoan-nghênh lắm.

Đòi lấy thứ chính-hiệu do Hội Y-học hàn lâm Paris ưng chuẩn.
Trên lọ thuốc có chữ ký ROGÉ và biên chỗ ở của nhà chế thuốc.

Mson FRÈRE,
19, Rue Jacob,
Paris (6e).